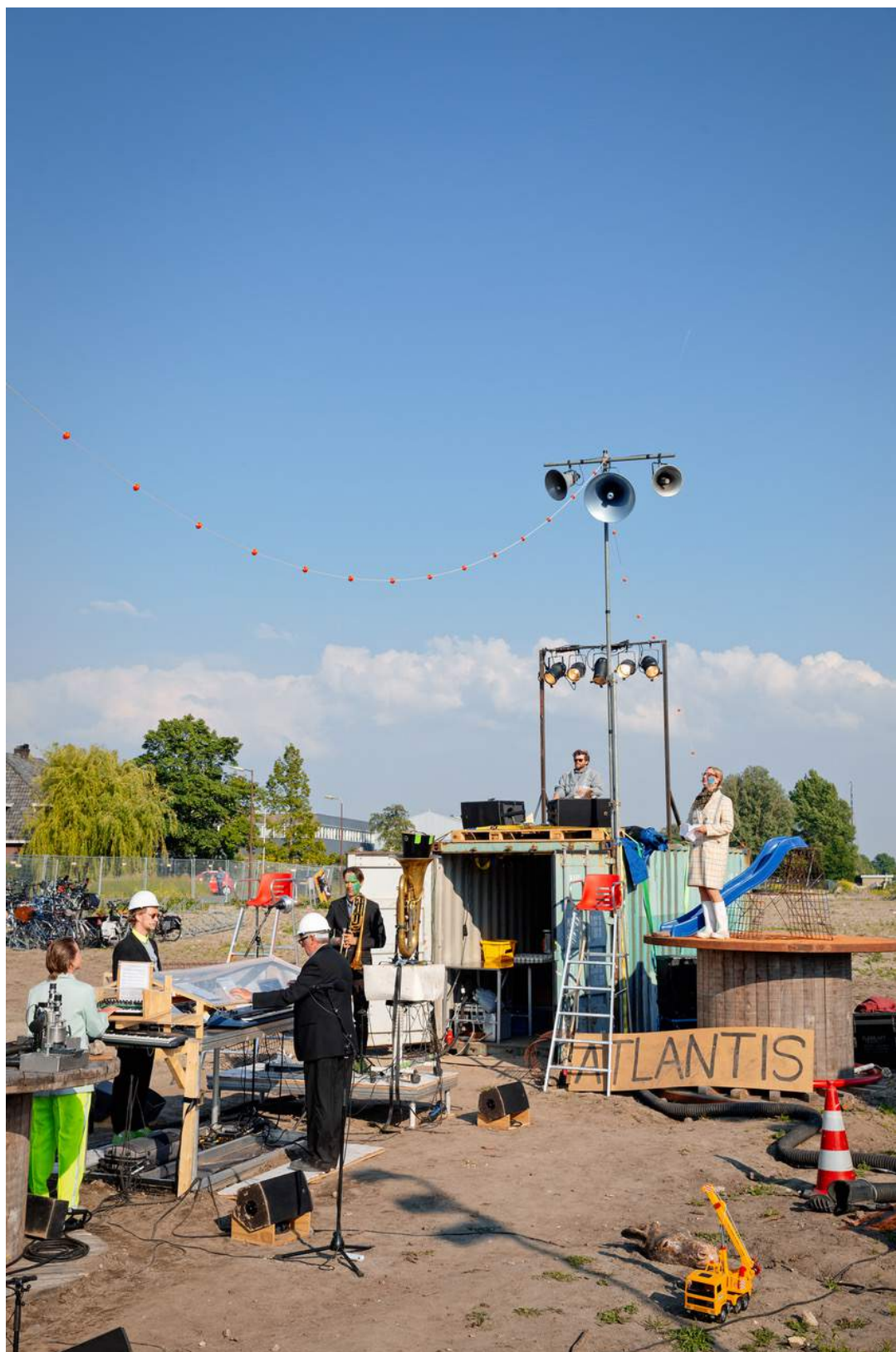

VEENFABRIEK

JAAKVERS LAG 2019

INHOUD

2019 IN QUOTES EN NOMINATIES

PINOKKIO GESELECTEERD VOOR NTF 2019

PHI NGUYEN GENOMINEERD VOOR TONEELPRIJS ARLECCHINO

ATLANTIS

STILTE EN DE KUNST VAN VERDWIJNEN

BEWEGENDE RUIMTE

CLUB CATHARSIS

STAMBOOM MONOLOGEN

SAMENVATTING

1 ACTIVITEITEN 2019

1.1 GROTE ZAAL/LOCATIE | ATLANTIS

Met muziek, theater en gastronomie bouwt de voltallige Veenfabriek aan Atlantis.

1.2 GROTE ZAAL | PINOKKIO

Een vrolijk en wrang volksfeest met de allernieuwste leugens.

1.3 SLEUTELWERK STILTE EN DE KUNST VAN VERDWIJNEN

De stilte wordt bezongen, toegeschreeuwd, betoeterd, vervloekt en omhelsd in een duet voor stem en trombone.

1.4 SLEUTELWERK KOKEN VOOR KAKERA AKOTIE

1.5 BEWEGENDE RUIMTE

Een muzikale installatie-performance waarin je de werkplaats van een fanatiek knutselaar binnenstapt.

TB RUUT

1.6 CLUB CATHARSIS

Cathartisch rampentheater van het hoogste niveau.

TG ECHO

1.7 STAMBOOM MONOLOGEN

Joy Delima

1.8 VEENNACHT | GET LOST FESTIVAL

1.9 VEENPROEVEN

1.10 OVERIGE ACTIVITEITEN

2 TALENTONTWIKKELING

2.1 ONDERWIJS

ArteZ Toneelschool Arnhem

ArteZ Master Muziektheater

ArteZ Hogeschool voor de Kunsten | alle opleidingen

Academie voor Theater en Dans Amsterdam

2.2 DE ONTDEKKINGEN

2.3 NIEUWE MAKERS

3 HET PUBLIEK VAN DE VEENFABRIEK

3.1 BEZOEKERSAANTALLEN | AMBITIE

3.2 BEZOEKERS PER PRODUCTIE

- 3.3 COPRODUCTIES | SAMENWERKINGEN
- 3.4 GEOGRAFISCHE SPREIDING
- 4 ONTWIKKELING ORGANISATIE
 - 4.1 EVALUATIES
 - 4.2 SAMENWERKEN MET DE LEIDSE SCHOUWBURG
 - 4.3 OVERIGE SAMENWERKINGEN
 - 4.4 EIQ | LIQUIDITEIT | SOLVABILITEIT
 - 4.5 KANSEN EN RISICO'S
- 5 WERKGEVERSCHAP | OPDRACHTGEVERSCHAP
 - 5.1 BESTUUR | DIRECTIE
 - 5.2 CODE CULTURELE DIVERSITEIT
 - 5.3 CODE CULTURAL GOVERNANCE
 - 5.4 FAIR PRACTICE CODE
 - 5.5 TOEPASSING WNT
 - 5.6 OPMERKING OMTRENT GEBEURTENISSEN BEGIN 2020
- 6 FOTOCREDITS

2019 IN QUOTES EN NOMINATIES

PINOKKIO GESELECTEERD VOOR NEDERLANDS THEATERFESTIVAL 2019

De Nederlandse Toneeljury selecteerde *Pinokkio* voor het Nederlands Theaterfestival als een van de beste voorstellingen van seizoen 2018-2019.

Regisseur Joeri Vos werd voor *Pinokkio* genomineerd voor de Regieprijs 2019.

Uit het juryrapport:

“Een overrompelende theaterervaring: hilarisch, feestelijk en pijnlijk tegelijk. Regisseur Joeri Vos heeft het verhaal met onwaarschijnlijk veel speelsheid (in taal, muziek en vorm) bewerkt. *Pinokkio* is één grote bende, maar wel een hele fijne. Met Phi Nguyen (als *Pinokkio*) als ontroerend theaterfenomeen middenin het oog van de storm.”

PHI NGUYEN GENOMINEERD VOOR TONEELPRIJS ARLECCHINO

Veenfabriek acteur Phi Nguyen werd genomineerd voor de Arlecchino, een toneelprijs die jaarlijks wordt uitgereikt aan de acteur die naar het oordeel van de Nederlandse Toneeljury de meest indrukwekkende mannelijke bijdragende rol heeft vertolkt. Phi werd genomineerd voor zijn rol in de Veenfabriek voorstelling *Alles van Waarde* (tekst en regie: Joeri Vos).

De Nederlandse Toneeljury: “Phi Nguyen is in *Alles van Waarde* van begin tot eind fascinerend en verrassend. Zijn spel is prettig tegendraads en onvoorspelbaar. Aanvankelijk speelt hij afstandelijk, maar in een onverwachte uitbarsting grijpt

hij snoeihard naar je keel. Dat geeft zijn personage een aangrijpende kwetsbaarheid die je als toeschouwer niet had zien aankomen, en daardoor des te harder binnenkomt.”

ATLANTIS

“De taal wordt, zoals vaker bij de Veenfabriek, ongeveer hetzelfde ingezet als de muziek: als klank, als ritme, vaak abstract, bijna nooit causaal, en dan ineens weer verrassend illustratief: een Disney-liedje of een grappig concreet dialoogje. De een is niet dienend aan de ander, sterker nog: vaak verstoort de muziek de tekst of andersom, neemt het antagonistische vormen ten opzichte van elkaar aan. Het levert op momenten heerlijk grillig en vrolijk verwarrend muziektheater op – dat resoneert met de apocalyptische sluimering waar deze voorstelling op gestoeld is.”

- Theaterkrant

“Zoals altijd bij voorstellingen van de Veenfabriek versterken tekst en muziek elkaar, of de disciplines gaan juist stijfkoppig tegen elkaar in. Ook in *Atlantis* gebeurt dat zonder dat het een het ander uitleggerig illustreert. Zo is *Atlantis* boven alles een lekker dwarse muziektheatertrip.”

“ ‘de ontdekker’ van Atlantis [...], krachtig gespeeld door Niki Verkaar, grijpt haar kans om een duizelingwekkend gedachte-experiment op te zetten: de wereld is niet meer te redden, dus waar gaan we heen?”

- Trouw

“Ruim tien muzikanten en acteurs bespelen vreemdsoortige instrumenten: in dit muziektheater gaat een schuiftrumpet zo maar een duel aan met vliegtuiggebulder. Met allerlei afval en speelgoedhijskraantjes is een bouwterrein ontworpen waarop gedreven wordt geacteerd. Het kost behoorlijk wat moeite om bij de les te blijven, maar het loont: tegen het eind komen de losse draden van deze raamvertelling knap bij elkaar in een geweldige monoloog – door actrice Niki Verkaar ook nog eens superieur gespeeld. Daarin gaat het over wat de mensheid nog te doen staat om de aarde te redden, want de tijd van de straat op gaan of weer een opiniestuk schrijven in een krant die toch niet wordt gelezen, is voorbij.

In de finale horen we dan eindelijk schitterende, nieuwe koraalmuziek en is de nieuwe mens opgestaan: een zeewezen, waarmee we terug zijn bij het allerprilste begin.

- Volkskrant

STILTE EN DE KUNST VAN VERDWIJNEN

“Volgens het programmaboekje is *Stilte en de kunst van verdwijnen* gemaakt in de aanloop naar de nieuwe

festivalvoorstelling van de Veenfabriek *Atlantis* die in mei op Festival Karavaan in première moet gaan, maar dit Sleutelwerk kan ook best op eigen benen staan.”
- Theaterkrant

BEWEGENDE RUIJTE

“Haar moeder, haar huisgenoten, haar vriendje: iedereen zoekt het nut in Van Hoofs creaties. Wanneer ze iets bouwde met gevonden voorwerpen, stelden ze altijd de frustrerende vraag ‘waarom?’. Nu neemt ze ons mee in het plezier van het spelen dat geen nut hoeft te hebben. De voorwerpen in de installatie zijn allemaal op straat gevonden en ontdaan van hun oorspronkelijke betekenis. En ook al wordt er een poging gedaan tot een eenduidig ritme, de chaos is te groot om een echte logische compositie te herkennen. Het heeft geen zin of resultaat, maar het is sympathiek en puur. Daarmee is *Bewegende Ruimte* niet alleen een kijkje in het fantasierijke brein van een raskunstenares, maar ook een ontwapenend betoog voor de zinloosheid van kunst.”
- Theaterkrant

CLUB CATHARSIS

“Door de onvoorspelbare tekstbehandeling en de ontregelende muzikale begeleiding van John van Oostrum (...) krijgt het stuk een Lynchiaans tintje”.

“..roept het stuk boeiende vragen op over de verwevenheid van andermans leed en entertainment, en onze collectieve verslaving aan drama.”
- NRC

STAMBOOM MONOLOGEN

“Joy Delima snijdt met haar *Stamboom Monologen* een maatschappelijk relevant thema aan vanuit persoonlijk perspectief. In een stand-up achtige show, waarbij ze razendsnel tussen verschillende personages en invalshoeken schakelt, traceert ze haar familiale roots en haar eigen politieke bewustwording op het gebied van (systemisch) racisme en uitsluiting.”
- Theaterkrant (Marijn Lems)

“In korte, door elkaar versneden portretjes monteert Delima zichzelf door haar zoektocht naar haar afkomst heen. Door de sobere setting - er staat alleen een klein bankje - komt alle focus op haar spel te liggen. En dat imponeert: met minimale veranderingen in mimiek, fysiek en intonatie weet ze enorme transformaties tot stand te brengen.”

“In dat soort scènes zitten haar persoonlijke zoektocht en haar maatschappelijk activisme elkaar in de weg, juist omdat die zo met elkaar verweven zijn. Dat levert een interessante zelfexploratie en dus boeiend toneel op: hoe geef je een zoektocht naar jezelf vorm als je voortdurend een rol moet spelen?”

- Theaterkrant (Sander Janssens)

SAMENVATTING

- 2019 was voor de Veenfabriek een vol en fantastisch jaar. Met veel nieuwe muziektheaterproducties. Te zien en te horen op locaties, festivals, in theaters in Nederland en in eigen huis: bij Scheltema Leiden.
- De Veenfabriek maakte of werkte mee aan in totaal 17 unieke voorstellingen, Sleutelwerken, Veennachten, Veenproeven en festivals.
- Acht van die producties waren coproducties of samenwerkingen.
- In totaal speelde de Veenfabriek 121 voorstellingen: 14 keer in de grote zaal (of 'groot' op locatie) en 107 keer in de kleine zaal (of 'klein' op locatie).

- 74 van deze voorstellingen stonden in het teken van talentontwikkeling.
- De voorstelling *Pinokkio* werd geselecteerd voor het Nederlands Theater Festival want behoorde volgens de Nederlandse Toneeljury tot de beste voorstellingen van seizoen 2018-2019.
- Veenfabriek acteur Phi Nguyen werd genomineerd voor de Arlecchino, een toneelprijs die jaarlijks wordt uitgereikt aan de acteur die naar het oordeel van de Nederlandse Toneeljury de meest indrukwekkende mannelijke bijdragende rol heeft vertolkt. Phi werd genomineerd voor zijn rol in de Veenfabriek voorstelling *Alles van Waarde* (tekst en regie: Joeri Vos).
- In 2019 startte de tweede lichting Ontdekkingen met hun talentontwikkelingstraject bij de Veenfabriek.
- De Veenfabriek werkte samen met o.a. Leidse Schouwburg | Stadsgehoorzaal, Scheltema Leiden, MS10, Poppodium Gebr. De Nobel, het Amsterdamse Bostheater, Festival Karavaan, Festival Boulevard, tg De Vlieg, tgECHO, Joy Delima, Muziekgebouw Park, ArteZ Toneelschool, Academie voor Theater en Dans, Bio Science Park Leiden, Down The Rabbit Hole, Nederlands Theater Festival, TBRUUT, Theater Frascati, Theater Na de Dam, Het Nationale Theater, Touki Delphine en Jannemieke Caspers.
- De Veenfabriek blijft haar positie in Leiden verstevigen. De Gemeente Leiden verstrekke een structurele subsidie van ca. 140.000 euro. Voor de tweede keer organiseerde de Veenfabriek samen met de partners in de Marktsteeg in het Leidse cultuurkwartier het succesvolle *Get Lost Festival*.
- De Veenfabriek en de Leidse Schouwburg | Stadsgehoorzaal werkten in 2019 samen voor de voorstellingen van *Atlantis* op het Leiden Bio Science Park en hebben de wens uitgesproken de samenwerking de komende jaren verder te intensiveren. Theater Na de Dam en Theater voor Keti Koti worden in 2020 een samenwerking van de Veenfabriek en de Leidse Schouwburg.
- De Veenfabriek organiseerde voor de tweede keer een muzikaal-theatrale ontmoeting rondom Keti Koti, de herdenking -en de viering- van de afschaffing van de slavernij. Acht avonden in Theater Frascati Amsterdam: *Koken voor Kakerakotie*.
- De Veenfabriek speelde in 2019 voor bijna 8.000 bezoekers. Dat is een daling ten opzichte van de bezoekerscijfers van 2018, toen de Veenfabriek op het Oerol festival speelde, waar altijd veel publiek op af komt.
- De Veenfabriek zet zich stevig in voor talentontwikkeling met de begeleiding van De Ontdekkingen. Met lessen op verschillende kunstvakopleidingen werkte de Veenfabriek in 2019 met studenten in verschillende steden in het land. De

Veenfabriek zette zich ook in voor de begeleiding van Ontdekking 2017|2018 Ruta van Hoof die haar eigen stichting TBRUUT oprichtte.

- De organisatorische veranderingen die voor de periode 2017-2020 zijn ingezet in 2017 blijven hun vruchten afwerpen. De Veenfabriek presteert op artistiek hoog niveau. Op zakelijk / organisatorisch vlak is er een flinke professionaliseringsslag gemaakt en het exploitatieresultaat van 2019 is op +38.000 euro uitgekomen.
- Het solvabiliteitspercentage (eigen vermogen/vreemd vermogen* 100%) komt in 2019 uit op -7,4%. Dat is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van vorig jaar. In dit jaar waarbij financiële zekerheid voorop stond, zijn er grote stappen gemaakt op dit gebied, die in 2020 zullen worden voortgezet.
- De current ratio (vlottende activa/kort vreemd vermogen) ligt in 2019 net onder de 1 (0,91). Dit kan worden verklaard door het feit dat de lang lopende lening van het Fonds Podiumkunsten in dit laatste jaar van het kunstenplan wordt aangemerkt als kort lopend vreemd vermogen.
- Het EIQ bedraagt in 2019 33,4%. Tezamen met de percentages van de afgelopen jaren heeft de Veenfabriek het vertrouwen de EIQ eis voor deze kunstenplanperiode te kunnen bereiken.
- Het bestuur hanteert de Governance Code Cultuur als leidraad. Ook onderschrijft de Veenfabriek de Code Culturele Diversiteit en de Fair Practice Code.

I ACTIVITEITEN 2019

I.I GROTE ZAAL/LOCATIE | ATLANTIS

MUZIEK | THEATER | NIEUW | BETER | BESCHAVING | LIZARD PEOPLE

Met muziek, theater en gastronomie bouwt de voltallige Veenfabriek aan Atlantis.

Credits

Atlantis is created by:

Simon Boer, Sandra van Boetzelaer, Mats Boswijk, Tom Brinkkemper, Kelly de Haan, Annemarije van Harten, Roland Haufe, Milena Haverkamp, Ruta van Hoof, Daan Jonker, Paul Koek, Linsey Ladru, Judy Lijdsman, Ton van der Meer, Phi Nguyen, Gerjan Piksen, Miquel Rodriguez, Teun Smits, Rianne Valstar, Niki Verkaar, Joeri Vos en Bastiaan Woltjer
campagnebeeld | Anne Harbers | teasers | Pablo van Wetten | trailer | Charlie Feld | met dank aan | Leon Brill, Tom Hazenberg, Lowie van Oers

Hoe kun je voorkomen dat je murw raakt van de rampberichten over het klimaat en de toenemende polarisatie?

Hoe kun je hoopvol blijven in een cynische wereld?

Het is twee voor twaalf en we weten massaal niet wat we moeten doen. Maar toch moeten we geloven dat het anders kan en dat jij degene bent die dat kan bedenken. Niet perse serieuzer, of belangrijker. Maar fouter, raarder, anderser. Terwijl de doomsday klok tikt, ontstaat op bouwgrond een subtropisch zwemparadijs waarin je kunt tijdreizen. Is er nog hoop voor deze beschaving? Kunnen we door terug te kijken verzinnen wat onze beslissingen van morgen zullen zijn?

Wees van harte welkom bij de eerste steenlegging van Nieuw-Atlantis!

Inclusief een heerlijk vegetarisch diner met invloeden uit Mauritanië en het Midden-Oosten. Je proeft smaken uit de oudste beschavingen.

A black poster with yellow text and a yellow box. The title 'ATLANTIS MENU' is at the top in large yellow letters. Below it, the sections 'HOOFD', 'TUSSEN', and 'NA' are listed in yellow. The main course 'HOOFD' includes roasted aubergine, pilav, and a vegetable salad. The interlude 'TUSSEN' is a space bite with pomegranate. The dessert 'NA' is a rosehip with white chocolate and fruit coulis. A yellow box contains a quote from the chefs. At the bottom, there is a vegetarian symbol, a disclaimer about vegan options, the website 'VEENFABRIEK.NL', and a logo of three white zig-zags.

ATLANTIS MENU

HOOFD
Geroosterde aubergine met chermoula
Pilav met rozijnen en verse kruiden
Salade van knapperige groenten
met granaatappel dressing

TUSSEN
Space bite: Sinaasappel met geheimen

NA
Rozenhangop met witte chocolade en
coulis van zomerfruit

Koks Phi Nguyen, Maureen de Jong en Mohammad Al Saleh koken een heerlijke maaltijd met invloeden uit Mauritanië en het Midden Oosten. Je proeft de oudste smaken van de wereld uit de oudste beschavingen.

 vegetariërs en veganisten worden met extra liefde behandeld
Alle gerechten zijn veganistisch, behalve het dessert. Voor het dessert is een veganistische optie mogelijk.
Graag even doorgeven via info@veenfabriek.nl.

VEENFABRIEK.NL

Maureen de Jong: "Het leukst vind ik dat mensen tijdens het eten hun mond openhouden om naar het knetteren van die suiker te luisteren, terwijl ze hun mond tegelijkertijd vol hangop hebben."

Phi Nguyen: "We noemen dat het Stockhausen dessert."
- Theatermaker Zomer 2019

Atlantis speelde in periode mei-september 2019 op Festival Karavaan (Alkmaar), Festival Boulevard ('s-Hertogenbosch), Leiden Bio Science Park en in het Amsterdamse Bostheater.

In *Atlantis* werkten alle acteurs en muzikanten in een open vorm om de tekst en muziek gestalte te geven. De Veenfabriek heeft muziek van de utopische componist Karlheinz Stockhausen op unieke wijze, want met acteurs, als ensemble van acteurs en muzikanten opnieuw vorm gegeven.

Er is gewerkt volgens de beproefde Veenfabriek methode: op de vloer staan acterende muzikanten en musicerende acteurs. *Atlantis* is een tijdreis terug naar het begin van alles, waar je even in wilt geloven. Iets waar de modernisten al mee werkten: niet de realiteit spiegelen, niet de realiteit illustreren, maar de utopie spiegelen. En in ons geval was die utopie: Atlantis.

Bijzonder was dat we de repetities begonnen zonder rolverdeling. In deze al eerder genoemde open vorm verdeelden we de geschreven teksten ter plekke, in het moment.

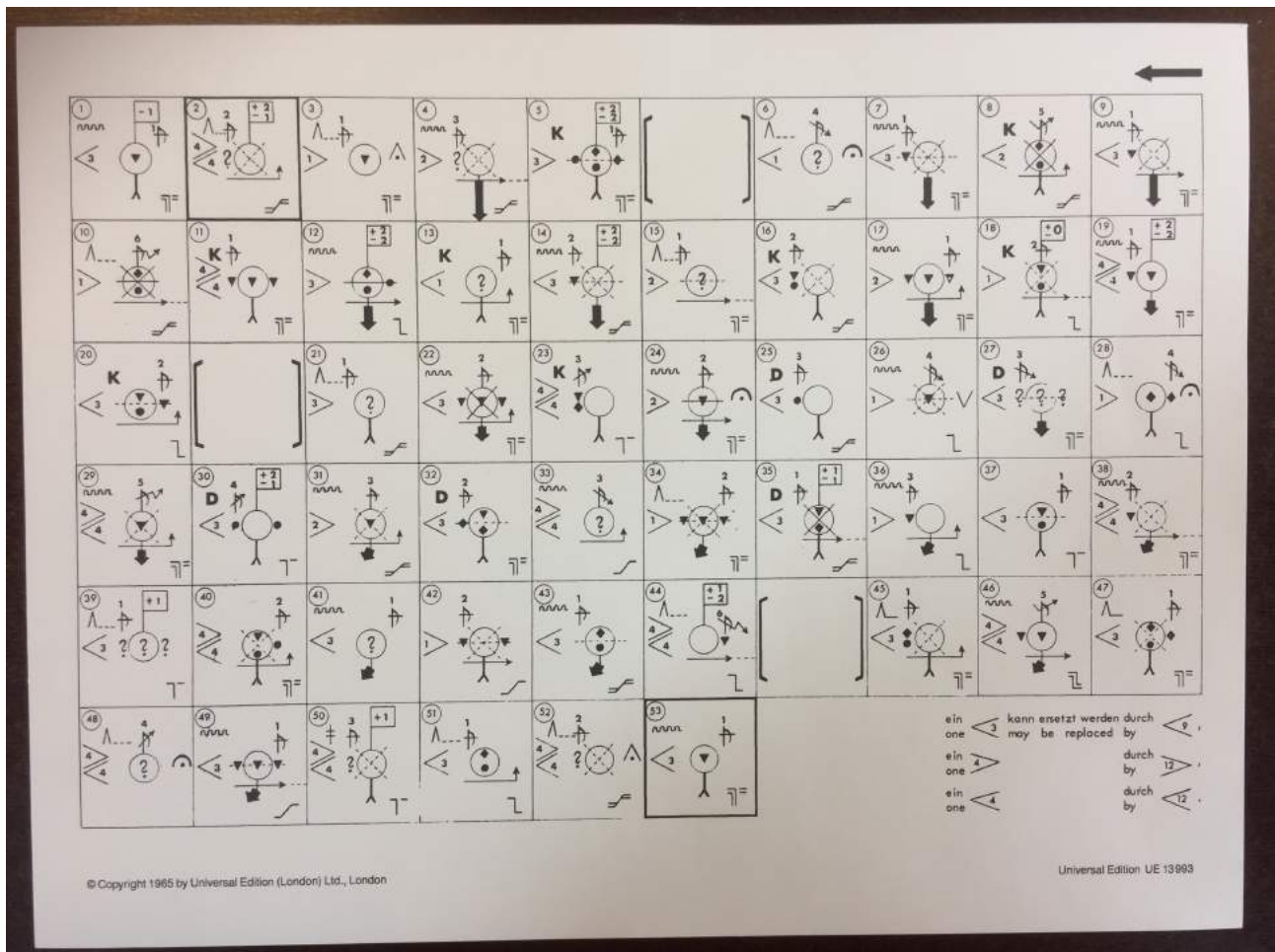
Muzikanten zetten hun tanden in monologen en dialogen en er was ruimte voor het ontwikkelen van de muzikaliteit van de acteurs. Acteur Phi Nguyen -die tijdens het repetitieproces begon na te denken over de gastronomie bij de voorstelling en de maaltijd ging baseren op gerechten en producten uit Mauritanië, waar Atlantis mogelijk was- koos er zelfs voor om zich volledig te gaan richten op het koken. Al deze rollen, functies waren van te voren niet vastgelegd, maar dienden zich in het proces volledig organisch aan en sloten daarmee naadloos aan op de individuele ambities van de kunstenaars en kwamen zo het groepsproces ten goede.

Atlantis vormde zich in twee delen. In het eerste deel toonden we de eerste steenlegging van het tropisch zwemparadijs Atlantis, met alle vrolijkheid en knulligheden die daaraan gepaard gaan. Het publiek zat op tribunes aan weerszijden van de speelvloer en maakte via de wethouder (van de betreffende speelstad (resp. Alkmaar, Rosmalen/'s Hertogenbosch, Amsterdam/Amstelveen en Leiden) -komisch en treffend gespeeld door actrice Milena Haverkamp- mee hoe de eerste steenlegging tot stand was gekomen. Via anekdotes van de architect van het zwemparadijs en de marketingjongen kreeg het publiek een onwaarschijnlijke toekomst voor de gemeente geschetst.

Het tweede deel van de voorstelling bestond voor een groot deel uit een twintig minuten monoloog van archeoloog Joris (krachtig gespeeld door Niki Verkaar) -een jong iemand, uit het hier en nu- die ons duidelijk maakte dat wij door alle informatie die wij iedere dag tegenkomen zijn gaan verlangen naar een utopische plek als Atlantis. Om te ontsnappen aan

het steeds maar weer versplinterd worden door oppervlakkige informatie en van Wikipedia overgenomen flarden.

De maaltijd die we voor, tijdens en na de voorstelling bereidden en serveerden bestond uit een voorgerecht en een hoofdgerecht, met tussendoor een space bite en we gaven het publiek raket-ijsjes toe. Onmisbaar in een tropisch zwemparadijs. En tevens symbool voor de reis en het verlangen te vertrekken uit ons huidige bestaan.

SUCCESEN/LEERMOMENTEN

Het creatie- en uitvoeringsproces kende vele leermomenten. Zo hebben de acteurs geleerd muziek te maken op basis van een symbolen partituur, ze leerden abstracte noten lezen en de muzikanten ontpopten zich als acteurs.

Ook leerden we nog verder te gaan in de open werkvorm die ons vertrouwd is. We presenteerden in het repetitieve proces onaffe acts aan elkaar en nodigden anderen uit om die act vervolgens te vervolmaken. Dat versterkte de kruisbestuiving van alle verschillende talenten en disciplines die we rijk zijn.

Muzikale acts werden afgemaakt door middel van theatrale middelen en muziek diende zich aan als partner van theatrale acts. De twee disciplines konden niet meer van elkaar gescheiden worden, konden niet meer zonder elkaar bestaan en daarin vonden we een ultieme nieuwe vorm van muziektheater.

In Atlantis waren volwaardige rollen weggelegd voor de drie Ontdekkingen. Gerjan Piksen heeft met verve het volledige werk van Stockhausen geanalyseerd, Niki Verkaar speelde een grote, intensieve rol als archeoloog / ontdekker van Atlantis en Simon Boer ontwikkelde speciaal voor Atlantis een muzikale installatie waarin hij d.m.v. lichaamsbewegingen muziek genereerde.

LEERPUNTEN

Enkele leerpunten waar we onderweg mee zijn geconfronteerd: Mensen uit het publiek gaven terug dat ze meer wilden eten, ze hadden behoefte aan grotere porties.

Ook hebben we na Alkmaar de leeftijdsgrens van de voorstelling bij gesteld van 8 jaar naar 12 jaar.

Daarnaast merkten we dat er nog meer te behalen valt op het gebied van participatie van het publiek. Mensen waren bijzonder geïnteresseerd in de (werking van de) instrumenten en hadden daar tijdens (of voor of na) de voorstelling meer

over te weten willen komen. We kunnen zoeken naar hoe we dat kunnen integreren in of toevoegen aan onze voorstellingen. (Bij Veenproeven is daar meer ruimte voor, maar ook bij de voorstellingen voelden we die wens en nieuwsgierigheid.) In de praktijk bleek dat het publiek vaak net te lang moest wachten tot het eten werd geserveerd. We zijn nog tijdens de speelperiode op zoek gegaan naar manieren om dit te optimaliseren, zodat het publiek sneller na binnenkomst wat te eten had.

I.2 GROTE ZAAL | PINOKKIO

MUZIEK | THEATER | GROEI | VERLEIDING | VERLANGENS | LEUGENS

Een vrolijk en wrang volksfeest met de allernieuwste leugens.

Credits

Veenfabriek i.s.m. Compagnie du Tire-Laine uit Lille (FR)
regie | Joeri Vos | tekst | Joeri Vos, Teun Smits (naar de verhalen van Carlo Collodi) | muziek | Paul Koek, Compagnie du Tire-Laine | met | Simon Boer, Reinout Bussemaker, Yann Deneque, Jacobien Elffers, Lena Entezami, Roland Haufe, Ruta van Hoof, Paul Koek, Arnaud van Lancker, Ton van der Meer, Phi Nguyen, John van Oostrum, Benoit Sauvage, Frédéric Tetaert, Niki Verkaar, Bastiaan Woltjer | kostuums | Vita Coenen | vormgeving | Mats Boswijk | techniek | Ruben Arents, Daan Jonkers | productie | Rianne Valstar | publiciteit en marketing | Kelly de Haan, Judy Lijdsman | campagnebeeld | Anne Harbers | grafische vormgeving | Isabel Valstar | trailer | Sergio Gridelli | scènefoto's | Ben van Duin

Joeri Vos en Paul Koek bewerken de Pinokkio van Carlo Collodi tot een eclectisch feest over verleiding, aanpassen en opgroeien.

Met de voltallige Veenfabriek en het Franse muziekensemble La Compagnie du Tire-Laine bouwen we met muziek, theater, dans en spektakel een kleurrijk Pleasure Island. We volgen de houten pop Pinokkio (Phi Nguyen) op zijn weg naar school en zijn volwassenwording. Onderweg wordt hij vrienden met Ezel en Vogel, wil Fee wel helpen om een echte jongen van hem te maken en leert hij liegen en hoe je op je sodemieter krijgt als je dat doet. Maar hij wil er zó graag bijhoren en zijn

zoals iedereen.

Paul Koek liet zich voor de muziek inspireren door de bekende Italiaanse dans de Tarantella, die gebaseerd was op een leugen: Vrouwen die niet mochten dansen, logen dat ze gebeten waren door een tarantulaspin en daarom wel móesten bewegen, want dat zou hen genezen.

Geef je net als Pinokkio over aan de heerlijke hallucinerende leegte van onze wereld. Want verleidelijke leugens zijn toch veel lekkerder dan de harde realiteit?

PINOKKIO: Want dit is alles wat ik heb geleerd: dromen die zijn waar en wat waar is, is verkeerd.

De voorstelling *Pinokkio* werd door de Nederlandse Toneeljury gekozen als een van de beste voorstellingen van seizoen 2018-2019 en werd daarom geselecteerd voor het Nederlands Theater Festival, in september 2019 in Amsterdam.

Regisseur Joeri Vos werd voor *Pinokkio* genomineerd voor de Regieprijs 2019.

Uit het juryrapport:

“Een overrompelende theaterervaring: hilarisch, feestelijk en pijnlijk tegelijk. Regisseur Joeri Vos heeft het verhaal met onwaarschijnlijk veel speelsheid (in taal, muziek en vorm) bewerkt. Pinokkio is één grote bende, maar wel een hele fijne. Met Phi Nguyen (als Pinokkio) als ontroerend theaterfenomeen middenin het oog van de storm.”

I.3 SLEUTELWERK STILTE EN DE KUNST VAN VERDWIJNEN

MUZIEK | THEATER | RESONANTIE | KUNST | EXTASE

De stilte wordt bezongen, toegeschreeuwd, betoeterd, vervloekt en omhelsd in een duet voor stem en trombone.

Credits

concept en compositie | Bastiaan Woltjer | spel en muziek |
Jacobien Elffers, Bastiaan Woltjer | toneelbeeld en
lichtontwerp | John van Oostrum | productie | Rianne Valstar
| publiciteit en marketing | Kelly de Haan, Judy Lijdsman |
beeld | Anne Harbers | trailer | KYVE productions | met dank
aan | Paul Koek, Ton van der Meer

Wie stilte ervaart beschrijft het vaak als een gevoel van
oplossen in de omgeving of van het vervagen van ruimte en
tijd. De stilte is een bron van creativiteit, contemplatie en

genezing. Maar ook een schuilplaats voor hallucinaties, angsten en gevoelens van eenzaamheid.

Tallose componisten, schrijvers en kunstenaars probeerden de ziel van stilte te vatten. Trombonist Bastiaan Woltjer en actrice Jacobien Elffers verkennen hun werk en doen met deze muzikale voorstelling een eigenzinnige poging.

Bastiaan Woltjer over *Stilte en de kunst van verdwijnen*:
'Stilte is het kader waarbinnen muziek wordt uitgevoerd. In deze voorstelling wil ik het omdraaien; muziek is het kader waardoor we de stilte binnengaan. We dalen af in het duister, staan stil bij werk van kunstenaars en componisten als John Cage en Mark Rothko, en eindigen bij onszelf. Willen we verdwijnen in deze stilte of ontdekken we nieuwe kleuren?'

Stilte en de kunst van verdwijnen speelde in februari 2019 in Scheltema Leiden en in de Dokzaal in Amsterdam en in september in de Toneelschuur Haarlem.

SLEUTELWERK

In een Sleutelwerk doen we vooronderzoek. Het is een soort laboratorium, we kijken met een vergrootglas naar een thema of een subthema en onderzoeken ideeën en samenwerkingen. De resultaten presenteren we aan ons publiek.

Een Sleutelwerk kan een zaadje zijn dat ontkiemt tot een nieuwe kleine of grote voorstelling. Maar dat is niet het uitgangspunt. Dat geeft de kunstenaar de vrijheid om uit te proberen. En levert daarom misschien wel de mooiste dingen op. De naam Sleutelwerk is ontleend aan de bijnaam van Leiden: Sleutelstad.

I.4 SLEUTELWERK KOKEN VOOR KAKERA AKOTIE

MUZIEK | THEATER | ETEN | VRIJHEID | HERDENKEN

Theater voor Keti Koti is een meerjarig initiatief van de Veenfabriek, gestart door Joeri Vos, Romana Vrede en Phi Nguyen met als doel om ons als theatergezelschap te verhouden tot ons slavernijverleden. Elk jaar geven we hier op een andere manier invulling aan. In 2019 was dit *Koken voor Kakerakotie*.

Credits

met en door | Simon Boer, Maureen de Jong, Khadija Massaoudi, Phi Nguyen, Gerjan Piksen, Niki Verkaar en Bastiaan Woltjer | licht | John van Oostrum | productie | Saskia Reynolds

Gasten

Wo 3 apr - Niels van Corven - docent Levensbeschouwing bij Het Hooghuis, Radboud Universiteit Nijmegen

Do 4 april - Jose Tojo - theatermaker en oprichter Kula Skoro, ontmoetingsplaats voor Afro-Surinaamse dansstijlen

Vr 5 april - Noraly Beijer - journalist, presentator, tekstschrijver

Za 6 april - Piet Emmer (via geluidsfragment) - historicus en Emeritus-hoogleraar Universiteit Leiden, specialist op het gebied van slavernij en immigratie)

Wo 10 apr - Remco Raben - universitair hoofddocent geschiedenis van de Internationale Betrekkingen aan de Universiteit Utrecht en bijzonder hoogleraar koloniale en postkoloniale literatuur- en cultuurgeschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam

Do 11 apr - Coen van Galen - docent Oude en Sociale geschiedenis aan de Radboud Universiteit in Nijmegen en hoofd van het project Slavenregister

Vr 12 apr - Mark Ponte - historicus en journalist en werkzaam bij het Stadsarchief Amsterdam

Za 13 apr - Karwan Fatah-Black - studeerde geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam en promoveerde in 2013 aan de Universiteit Leiden. In 2016 ontving hij van de KNAW de prestigieuze Heineken Young Scientists Award voor Historische Wetenschap voor zijn onderzoek naar de Nederlandse trans-Atlantische handel, in het bijzonder de slavenhandel.

In veel culturen is herdenken en vieren onlosmakelijk verbonden met samen eten. Met *Koken voor Kakerakotie* onderzoekt Phi Nguyen, samen met Khadija Massaoudi, Maureen de Jong, muzikanten en acteurs van de Veenfabriek en verschillende gasten, op muzikale, theatrale en gastronomische wijze de noodzakelijkheid van een gezamenlijk verhaal rondom ons koloniale en slavernijverleden. De voorstelling is inclusief een heerlijk 5 gangen diner (bij de

ticketprijs inbegrepen) gemaakt door Phi en Maureen. Het diner bestaat uit gerechten die iets vertellen over de persoonlijke geschiedenis van Phi, Khadija en Maureen, geïnspireerd door het boek 'the cooking gene' van Michael Twitty.

Menu:

AMUSE | krieltje 'oorlog' | Rice crisp met speciale dip
VOOR | chao, een Vietnamees soepje met gember en lente-ui, daarbij voor de liefhebber 'bottarga' van kippenhart of eidooier

HOOFD | jasmijnrijst met vegetarische pom en verschillende soorten groenten en chips van kippenhuid

NA | karnemelk-ijs met gepofte zwarte rijst, dulce de leche en gedroogde magnolia

PLUS | zelfgemaakte limonades

Maureen de Jong: "We hebben natuurlijk allebei een persoonlijke verbinding met het koloniale verleden, en het was heel interessant te kijken welke smaken daarbij horen. Om allebei in ons smaakverleden te kijken."

Phi Nguyen: "Het was voor mij vooral een bevestiging van wat ik al dacht: de wereld is altijd al multicultureel geweest, altijd al ontzettend divers. Waarom is dat zo uit elkaar gedreven? Volgens mij is die vijandschap tussen mensen ontstaan door de kolonisatie. Dat heb ik wel door dit project geleerd."

Maureen de Jong: "Je vervalt snel in grote termen over de wereld en rassen en over van wie welk verhaal is. Het enige waarover ik iets zou kunnen vertellen is mijn persoonlijke verbinding met dit verhaal. Van daaruit kan ik kijken naar de grotere context."

- Theatermaker Zomer 2019

Waarom Theater voor Keti Koti bij de Veenfabriek?

Het koloniale verleden is een ontzettend belangrijk onderdeel van onze Nederlandse geschiedenis en van ons als mens(heid). Bij de Veenfabriek vinden wij dat we deze periode eigenlijk net zo vanzelfsprekend moeten herdenken als de Tweede Wereldoorlog. Door middel van het meerjarige initiatief Theater voor Keti Koti besteden we jaarlijks op theatrale en culinaire wijze aandacht aan dit gedeelde verleden en bouwen we aan een gezamenlijke theatertraditie die op den duur hopelijk een net zo bestendige plek in het theaterlandschap zal innemen als het vergelijkbare Theater Na de Dam, waar de Veenfabriek zich ook jaarlijks aan verbindt.

“Wij weten niet hoe Keti Koti het beste herdacht en gevierd kan worden, en we willen het al helemaal niet bepalen. Wat we eigenlijk willen met Theater voor Keti Koti is net als Theater na de Dam een heel klein extraatje zijn: een aanvulling, voor wie van theater houdt. Maar een kleine aanvulling kunnen we pas zijn als iedereen in Nederland weet wat deze dag betekent en omdat Keti Koti nu nog aan te veel mensen ongemerkt voorbij gaat, is dit onze ambitie: we gaan muziek en theater maken; er zijn al meer theaters en gezelschappen die aandacht besteden aan deze dag en de komende jaren wordt door heel Nederland op steeds meer plekken dit voorbeeld gevolgd; en het doel is dat in 2028 Keti Koti (1 juli) ook in Nederland een nationale vrije dag is.” - Joeri Vos

Koken voor Kakerakotie vond in juni plaats in Het Nationale Theater (locatie Theater aan het Spui) en acht avonden in april in Theater Frascati in Amsterdam.

SLEUTELWERK

In een Sleutelwerk doen we vooronderzoek. Het is een soort laboratorium, we kijken met een vergrootglas naar een thema of een subthema en onderzoeken ideeën en samenwerkingen. De resultaten presenteren we aan ons publiek.

Een Sleutelwerk kan een zaadje zijn dat ontkiemt tot een nieuwe kleine of grote voorstelling. Maar dat is niet het uitgangspunt. Dat geeft de kunstenaar de vrijheid om uit te proberen. En levert daarom misschien wel de mooiste dingen op. De naam Sleutelwerk is ontleend aan de bijnaam van Leiden: Sleutelstad.

I.5 BEWEGENDE RUIJTE

TB RUUT POWERED BY VEENFABRIEK

Een muzikale installatie-performance waarin je de werkplaats van een fanatiek knutselaar binnenstapt.

Credits

concept, bouw, spel | Ruta van Hoof | bouw, vormgeving, techniek | Henry van Hoof, Ruben Arents e.a. | eindregie | Enzo Coenen | in samenwerking met | Isil Vos, Paul Koek (Veenfabriek), Joeri Vos (Veenfabriek), Gerrit Timmers (OT rotterdam) en Mirjam Koen (OT rotterdam) | fotografie | Tom Sebus

Bewegende Ruimte is mede mogelijk gemaakt door: Gemeente Utrecht

Bewegende Ruimte is een muzikale installatie-performance waarin je de werkplaats van een fanatiek knutselaar binnenstapt. Door een wirwar van tie-wraps, touwen en katrollen, planken en pallets, jerrycans en ander afval - ongelukken op eigen risico - zie je het ontstaan van een machine. Een overweldigende houtje-touwtje constructie die kraakt, piept, draait, danst en musiceert; even nutteloos en

inspirerend als de wereld eromheen. Maar om deze machine in beweging te zetten is één paar handen niet genoeg...

RUTA VAN HOOF | TB RUUT

Ruta van Hoof was een van De Ontdekkingen 2017|2018 van de Veenfabriek. Daarna heeft ze haar eigen stichting opgericht: TB RUUT.

TB RUUT schept met *Bewegende Ruimte* een poëtische wereld waarin afgedankte spullen nieuw leven in wordt geblazen en samenwerking het onmogelijke mogelijk maakt. Een muzikale en collectieve ode aan de handelende mens, aan eenvoud en aan fantasie. www.tbruut.nl

Bewegende Ruimte heeft zich gedurende de volledige speelperiode, op de uiteenlopende locaties, voortdurend doorontwikkeld. TBRUUT nam het leeuwendeel van de productie op zich, maar werd op zakelijk gebied en voor de uitvoerende productie stevig ondersteund door de Veenfabriek. De marketing en communicatie werd volledig ontwikkeld en uitgevoerd door de Veenfabriek uiteraard in samenspraak met TBRUUT.

Bewegende Ruimte speelde in 2019 in de theaterzaal van OT rotterdam, de Zocher Foyer van Stadsschouwburg Utrecht, het souterrain van Theater De Krakeling in Amsterdam, de publieksentree van Theater Kikker in Utrecht, in een romneyloods op de NDSM werf tijdens het Over het IJ Festival in Amsterdam, de theatertorentent tijdens Festival de Parade, een architectenbureau tijdens OT Zomerkadefestival in Rotterdam, de kleine zaal van Theater Kikker.

I.6 CLUB CATHARSIS

TG ECHO I.S.M. VEENFABRIEK

Cathartisch rampentheater van het hoogste niveau

Credits

concept | toneelgroep ECHO | tekst en regie: Roeland Hofman | spel | Anna Schoen, Lotte Dunselman, Michaël Bloos, Ilse Geilen, John van Oostrum | muziek | John van Oostrum, Gerjan Piksen | decor en licht | Sascha van Riel | kostuums | Jessica Helbach | dramaturgie | Alinde Hoeksma | techniek | Alan Meijerink | publiciteitsbeeld | Studio Miek Uittenhout | grafische vormgeving | Lieveke op ten Berg | productie | Clare Dowling

Met dank aan de Provincie Gelderland, Gemeente Arnhem, Fonds21 en Lira.

Wanhopig door de leegte in haar bestaan, gaat een vrouw op zoek naar erkenning en zingeving. Ze belandt in een mysterieuze club. Een plek waar nachtmerries werkelijkheid worden en waar de lucht dik is van vervormde geluiden en vreemde muziek. Waar mensen, anders dan in het echte leven, intens leed juist omarmen in plaats van het te willen

verdoven. Wat begint als een spel loopt gruwelijk uit de hand.

Zowel in de voorstellingen van tgECHO als in die van de Veenfabriek staat de modderige zoektocht van de mens naar hoe te leven in een maakbare wereld centraal. In onze moderne, aangeharkte levens voelen we soms de behoefte om onderworpen te zijn aan iets groots en onherroepelijks. Iets dat ons bagage geeft en de ondraaglijke lichtheid van ons bestaan kan compenseren. Dat, en de gedachte dat we alleen in het aangezicht van de dood inzien wat er werkelijk toe doet, inspireerde de beide groepen tot het maken van CLUB CATHARSIS.

Is de zin van het leven te vinden in loutering door pijn en leed?

Club Catharsis ging in het najaar van 2019 in première in Huis Oostpool in Arnhem en daarna volgde een tournee door heel Nederland (eind 2019 – begin 2020), langs een twintigtal theaters.

TG ECHO

Toneelgroep ECHO bestaat uit Lotte Dunselman, Anna Schoen (artistiek leiders en acteurs) en Corien van der Poll (zakelijk leiding). Lotte Dunselman (1979) en Anna Schoen (1979) studeerden beiden in 2004 af aan de Arnhemse Toneelschool ArtEZ. Ze komen voort uit de zogenaamde Arnhemse traditie waarbij de acteurs niet alleen spelen, maar ook zelf voorstellingen maken. Het zijn fysieke spelers, opgeleid om met tekst te werken, maar hun spel is persoonlijk en rauw. Het duo maakt als toneelgroep ECHO zaal- en locatietheater. Dunselman en Schoen maken gebruik van verschillende kunstdisciplines als muziek en beeldende kunst.

Toneelgroep ECHO heeft een eigen plek in het Nederlandse theaterlandschap weten te veroveren met beeldend, fysiek, nieuw-Nederlands teksttheater waarin vorm een grote rol speelt.

www.tgecho.com

I.7 STAMBOOM MONOLOGEN

THEATER | SOLO | ROOTS | ZOEKTOCHT | MUZIEK

VEENFABRIEK I.S.M. JOY DELIMA EN ARTEZ TONEELSCHOOL

Credits

tekst en spel | Joy Delima | regie en tekstbegeleiding | Joeri Vos | publiciteit en marketing | Kelly de Haan, Judy Lijdsman | fotografie | Isabelle Renate La Poutré

In een serie snel gesneden korte komische en persoonlijke monologen vertelt actrice Joy Delima over haar zoektocht naar haar roots en over hoe zij het ervaart om nu in Nederland een jonge zwarte vrouw te zijn. Op zoek naar het antwoord op de vraag "Wie ben ik?"

"Ik blijf opeens zwart te zijn. Ja ik was het al, maar sinds ik naar Arnhem ben verhuisd word ik er steeds aan herinnerd. Ik hield me totaal niet bezig met zwartzijn toen ik in Rotterdam woonde. Ik was gewoon ik, en overal waar ik keek waren er mensen zoals ik. Maar nu ik de 'enige' ben, voel ik ineens de noodzaak om De Verantwoordelijkheid voor De Héle

Black Community op me te nemen. Ik word een soort undercover superheld. Het gaat eigenlijk van de ene op de andere dag.”

“Ik blader wat in mijn vaders stamboomboek en kom ineens op een pagina die ik nooit eerder heb gezien. Het is een dubbel gevouwen bladzijde. Op deze kaart gaat de stamboom helemaal terug naar 1600...”

Stamboom Monologen speelde in 2019 op het ITs Festival in Amsterdam, op het Afrovibes festival in Den Haag en ging daarna op tournee door het land. De voorstelling speelde o.a. in theaters in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. De tour vervolgt in 2020.

JOY DELIMA

Joy Delima studeerde in 2019 af aan de ArteEZ Toneelschool Arnhem. Nog tijdens haar opleiding werd ze genomineerd voor de Colombina - de Toneelprijs voor de meest indrukwekkende vrouwelijke bijdragende rol - voor haar stagerol als Naomi Polat in *Onze straat* van Het Nationale Theater in regie van Daria Bukvić. In seizoen 2019 tourde ze met *Stamboom Monologen* haar solovoorstelling i.s.m. de Veenfabriek en de ArteEZ Toneelschool door het land. In 2020 treedt ze toe tot het ensemble van Internationaal Theater Amsterdam. Joy werd in 2019 veelvuldig geïnterviewd, o.a. voor Het Parool, NRC, de Volkskrant en Trouw.

De Nederlandse Toneeljury:
“Met haar ontroerende, levensechte spel is Joy Delima degene die je het meeste bijblijft in *Onze straat*. Ze maakt het herkenbare, jeugdige verlangen van een leven dat maar niet snel genoeg op gang komt, op prachtige wijze invoelbaar. Haar transformatie van jonge dochter naar volwassen vrouw is razend knap.”

I.8 VEENNACHT | GET LOST FESTIVAL

Na de succesvolle eerste editie in 2018 was er op 25 mei 2019 weer een nieuw Get Lost Festival in de Marktsteeg in Leiden.

Get Lost staat voor het ontdekken van verschillende (nieuwe) kunst binnen de verschillende vormen: muziek, voorstellingen, beeldende kunst, films en lezingen. Duik in een onbekende wereld en verdwaal door de oude fabriekspanden van de Marktsteeg. Het festival wordt in en door het cultuurkwartier georganiseerd. De programmering wordt verzorgd door de Veenfabriek, Gebr. de Nobel, Domino, Bioscopen Leiden, Marktsteeg 10 en Scheltema Leiden. Tijdens de tweede editie opende de Veenfabriek het festival met een muzikaal ontbijt. Het eten werd verzorgd door Phi Nguyen en de muzikale intermezzo's waren van de vrijwel volledige cast van *Atlantis*. Met een goed gevulde maag konden de bezoekers de verdere programmering van de dag en nacht ontdekken in de Marktsteeg.

Veenfabriek Ontdekking Gerjan Piksen speelde zijn compositie *Ontschepping*. Veel scheppingsverhalen starten in een oersoep. Die oersoep bergt de gehele schepping in zich. Alles is al aanwezig en toch ook niets. Want alles loopt door elkaar heen en we kunnen pas iets waarnemen door te onderscheiden. Zoals de ruis van de zee is opgebouwd uit het geluid van talloze golven die we niet op zich zelf kunnen horen. Scheppen is dus scheiden. Door te ontscheppen maken we de scheiding ongedaan. Bestaande verbanden worden gebroken, nieuwe kunnen ontstaan, maar ditmaal met het besef dat verbanden altijd gekunsteld zijn. Laat je meenemen op een reis naar oersoep.
www.getlostfestival.nl

I.9 VEENPROEVEN

Inmiddels zijn de Veenproeven een bekend concept waarvoor ook mensen van buiten Leiden graag naar de stad afreizen om te genieten van het meergangendiner en te kijken, luisteren, proeven en mee te denken over de voorstelling die op dat moment in wording is. In 2019 organiseerde de Veenfabriek drie Veenproeven: de *Veenproef Stilte en de kunst van verdwijnen*, de *Veenproef Atlantis* en de *Veenproef Club Catharsis* van tgECHO i.s.m. Veenfabriek.

Voor elke Veenproef nodigen we een interessante gastspreker uit: een kunstenaar, wetenschapper of anderszins deskundige, die context en verdieping biedt bij de thema's en onderwerpen van die avond. De toegangsprijzen voor de Veenproef zijn -zoals bij alle evenementen 'in eigen huis'- inkomensafhankelijk. Zit je krap? Dan betaal je het lage tarief. Kun je wat meer missen en draag je Veenfabriek een

warm hart toe? Dan kun je een kaartje 'met extra liefde voor de Veenfabriek' kopen.

Ook in 2019 was Phi Nguyen - lid van het artistieke kernteam van de Veenfabriek, acteur en kok - verantwoordelijk voor de gastronomie. Voor elke Veenproef verzorgde hij een speciaal voor de avond samengesteld en op de voorstelling geïnspireerd viergangenmenu. Altijd met plezier in de keuken, liefde en aandacht voor de (eerlijke, biologische) ingrediënten en gelijke toewijding voor de vegetarische opties.

De gastsprekers bij de Veenproeven in 2019 waren:

Veenproef Stilte en de kunst van verdwijnen | Kester Freriks, auteur

Freriks' boek *Stilte, ruimte, duisternis* diende voor componist/muzikant Bastiaan Woltjer als startpunt voor het *Sleutelwerk Stilte en de kunst van verdwijnen*.

Stilte, ruimte, duisternis stond op de longlist van de Jan Wolkers Prijs voor het Beste Natuurboek.

Ook te gast was danser Rafael Zielinski. Hij draaide minutenlang, de manier om stilte in dans te ervaren, zoals de windstilte in het oog van een orkaan, aldus Zielinski.

Veenproef Atlantis | Tom Hazenberg, archeoloog
Tom Hazenberg vertelde over de opgravingen langs de Romeinse Limes in Nederland. Hij toonde hoe opgravingen als puzzelstukjes van oude beschavingen dienen.

Veenproef Club Catharsis | Jaap Schoen, consultant orthopedisch chirurg
Schoen ging dieper in op het thema pijn en tot slot werd het publiek verrast met een korte demonstratie van een hypnotiseur.

I.IO OVERIGE ACTIVITEITEN

Naast onze eigen voorstellingen, Sleutelwerken, Veenproeven en coproducties waren we in 2019 betrokken bij verschillende activiteiten zowel in als buiten Leiden.

MUZIEKGEBOUW PARK

Muziekgebouw Park is een picknick voor mensen die graag op een verrassende manier kennis willen maken met de nieuwe muziek en de musici die in het Muziekgebouw aan 't IJ te horen zijn. Je neemt zelf een gevulde picknickmand mee, het Muziekgebouw zorgt voor picknickkleden, kussens en de muziek.

De Veenfabriek is in 2018 benaderd om samen met het Muziekgebouw aan 't IJ dit nieuwe concept samen te stellen. Sindsdien programmeert Milena Haverkamp samen met Jochem van Tol twee keer per jaar dit unieke concept. Naast verschillende genodigde musici uit het hele land, is tijdens deze middag altijd een muzikant/maker of een Ontdekking van de Veenfabriek een vaste gast in het programma. Het programma duurt maximaal een uur, waarbij het publiek vier verschillende muzikale acts te zien en te horen krijgt. In 2019 vond Muziekgebouw Park plaats op 24 februari en 17 november.

De samenwerking is ook voor 2020 weer bevestigd.
www.muziekgebouw.nl

OPENING LAKENHAL

Op 20 en 22 juni werd Museum De Lakenhal in Leiden - na een sluiting van ruim twee jaar waarin het museum grondig is gerestaureerd en uitgebreid - weer geopend. Tijdens deze

feestelijk openingsdagen speelden Bastiaan Woltjer en Milena Haverkamp twee dagen lang fragmenten uit het Sleutelwerk *Stilte en de kunst van het verdwijnen*. In de vernieuwde Van Doesburgzaal klonken diverse teksten en liederen uit de voorstelling tussen de kunstwerken die in deze zaal te bewonderen zijn.

www.lakenhal.nl

OPEN MONUMENTENDAG PIETERSKERK LEIDEN

De Pieterskerk in Leiden benaderde de Veenfabriek voor een bijdrage aan de Open Monumentendag 2019 op 14 september. Op deze manier lieten we Leidenaren op een laagdrempelige manier (opnieuw) kennis maken met De Veenfabriek.

We speelden deze dag fragmenten uit de locatievoorstelling *Atlantis*. Deze voorstelling speelde twee weken daarna in Leiden in het Bio Science Park en bood de Veenfabriek een mooie kans om extra publiek te werven en droeg bij aan het versterken van de banden tussen de Pieterskerk en de Veenfabriek. De Pieterskerk heeft de Veenfabriek inmiddels benaderd om in 2020 weer samen te werken tijdens de Open Monumentendag.

www.openmonumentendag.nl

THEATER NA DE DAM | DE TREIN TERUG

Na de Dodenherdenking op zaterdag 4 mei 2019 zetten theatermakers en artiesten in heel Nederland zich in om deze dag van extra betekenis te voorzien. Tijdens de tiende editie van Theater na de Dam speelden gelijktijdig meer dan honderd voorstellingen die ieder op hun eigen manier betrekking hebben op de Tweede Wereldoorlog.

De Veenfabriek nodigde iedereen uit om al vóór de Dodenherdenking, om 19.30 uur bij ons aan te schuiven voor een sober hapje, samengesteld door kok en acteur Phi Nguyen. Acteurs en muzikanten van de Veenfabriek lazen fragmenten uit *De trein terug* (Ron Witjas), *Europeana* (Patrik Ouředník), *Slaughterhouse 5* (Kurt Vonnegut) en uit *Verloren vader*, de theatertekst die Tom Lanoye speciaal voor deze editie van Theater na de Dam schreef. En er was muziek en om 20.00 uur herdachten we met elkaar in stilte alle Nederlandse oorlogsslachtoffers of omgekomenen sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog.

www.theaternadedam.nl

DE WERELD VOLGENS JOHN, GALA VAN HET NEDERLANDS THEATER EN EEN VLINDER VAN SNEEUW

In 2018 schreef Joeri Vos de tekst voor *De Wereld volgens John*, een voorstelling van Het Nationale Theater (regie: Eric de Vroedt) die in 2019 in première ging. Acteur Joris Smits

werd voor zijn rol in *De Wereld volgens John* door de Nederlandse Toneeljury genomineerd voor de Louis d'Or, de prijs voor de beste mannelijke theaterhoofdrol. Bovendien schreef Joeri Vos in 2019 voor de derde opeenvolgende keer de tekst voor het Gala van het Nederlands Theater. Dit keer een monoloog voor acteur/theatermaker Florian Myer, die werd geregisseerd door Timothy de Gilde. Ook begeleidde Joeri Vos schrijfster Jannemieke Caspers, TheaterTekstTalent 2019. TheaterTekstTalent is een stipendium voor theaterauteurs, ter beschikking gesteld door Fonds De Versterking (beheerd door het Prins Bernhard Cultuurfonds). Jannemieke Caspers kreeg het stipendium voor het schrijven van de tekst *Een vlinder van sneeuw*. In 2020 zal de Veenfabriek *Een vlinder van sneeuw* ensceneren.

CHAMBER MUSIC

Op 5 juli 2019 ging de voorstelling *Chamber Music* - met Ton van der Meer en Kaat Hellings - uit 2009 in reprise op festival Down The Rabbit Hole. *Chamber Music* is een sfeervolle muziektheatervoorstelling met de zesendertig liefdesgedichten van James Joyce. Joyce, bekend van literaire meesterwerken als *Ulysses* en *Finnegans Wake*, was behalve schrijver een goede zanger en beloftevol pianist. Kaat Hellings zette de gedichten in *Chamber Music* (1907) van James Joyce om in zang. Samen met Veenfabriek-muzikant Ton van der Meer schreef ze er muziek bij. Het resultaat: 36 composities die de liefde hartstochtelijk en ontroerend bezingen.

PODCAST | TEUN SMITS I.S.M. VEENFABRIEK

Teun Smits was een van De Ontdekkingen 2017|2018 van de Veenfabriek. Als afsluiting van zijn Ontdekkingen-traject schreef en regisseerde hij de voorstelling *Podcast*. In *Podcast* houden twee jonge mensen van hun eerste tot hun laatste ontmoeting een podcast bij. We volgen de twee door de jaren heen en zijn getuigen van hun ontwikkeling als stel en van hun podcast die, net als hun relatie, steeds serieuzer wordt. *Podcast* is een onderzoek naar hoe mensen in taal naar

elkaar toe groeien, zelfs als ze als stel juist steeds meer vervreemd van elkaar raken. *Podcast* gaat over taal, muziek, ontwikkeling en het fucking leven zelf..

Podcast speelde in maart 2019 op Festival Cement in 's-Hertogenbosch.

M'N LUST EN M'N LEVEN | TEUN SMITS I.S.M. VEENFABRIEK

Teun Smits ontwikkelde in 2016/2017 i.s.m. de Veenfabriek de voorstelling *M'n lust en m'n leven*. Speciaal voor Festival Boulevard 2019 ('s-Hertogenbosch) werd een nieuwe versie ontwikkeld, die gespeeld werd door acteurs Jacobien Elffers & Laurens van Lottum.

In *M'n lust en m'n leven* maken we kennis met Ilona en Frans die al zes jaar als EHBO'ers op festivals, sportevenementen en braderieën werken. Samen kletsen en dromen ze de uren weg. Maar ze willen meer: elkaar. Om dat te verwezenlijken moeten ze risico lopen. Maar de angst om kapot te maken wat ze hebben, is te groot. Zo teren ze op valse hoop - zelfs die doet leven. Een EHBO-romance over diepe verlangens, lust, het leven en visburgers.

De Volkskrant over *M'n lust en m'n leven*: "Subtiele en zeer originele komedie over sociaal ongemak, onuitgesproken gevoelens en de terreur van alledaagse sleur." ****

M'n lust en m'n leven speelde in augustus 2019 op Festival Boulevard.

KALIEF VAN NEDERLAND | ABDELKADER BENALI | BOS THEATERPRODUCTIES

Ton van der Meer (een van de muzikaal leiders van de Veenfabriek) componeerde in 2019 de muziek voor de voorstelling *Kalief van Nederland* van Abdelkader Benali / Bos Theaterproducties. Benali toont in *Kalief van Nederland* zijn Duizend-en-een-nacht: een actuele, eruditie en speels-absurde blik op de oude verhalen waarin hij zijn fascinatie voor zijn sluwe grootmoeder deelt, de kracht van de orale vertelling bejubelt, kortom een Duizend-en-een-Nacht van onze tijd presenteert. Een vertelvoorstelling waarin op ingenieuze wijze de wetten van het vertellen worden betreden en overtreden, met muziek van Ton van der Meer.

OVERIGE ACTIVITEITEN PAUL KOEK

Behalve bij de Veenfabriek werkte Paul Koek op andere plekken in binnen- en buitenland: hij deed de eindregie van de voorstelling *Encyclopedie van de huisvrouw* van Touki Delphine -die in 2019 in De Roode Bioscoop, op het Oerol festival en in NEMO / op het Over het IJ Festival speelde- (met o.a. John van Oostrum). Daarnaast gaf hij lessen en workshops bij o.a. de Masteropleiding Director and Scenographer aan de Toneelacademie Maastricht, bij Ensemble Het Huis Hasselt, aan

de universiteit Graz (aan de faculteiten Muziek, Jazz en Toneel), aan hiphop-theater collectief Die Hele Ding in Het Huis Utrecht een aan studenten van de toneelfaculteit van de LUCA School of Arts in Leuven.

2 TALENTONTWIKKELING

Talentontwikkeling zit in ons DNA. De Veenfabriek heeft een lange traditie van het begeleiden en ondersteunen van jonge professionals in het muziektheater. Talenten als Jacobien Elffers en Milena Haverkamp en de muzikanten van Touki Delphine kregen bij ons eerder de mogelijkheid om mee te draaien: van meespelen in voorstellingen tot het ontwikkelen van eigen projecten. Acteur en kok Phi Nguyen ontwikkelt zich verder binnen de Veenfabriek: in januari 2019 trad hij toe tot het artistieke kernteam en maakte met *Koken voor Kakerakotie* zijn eerste Sleutelwerk. Talentontwikkeling is voor de Veenfabriek een kernactiviteit die is onder te verdelen in Onderwijsprojecten, De Ontdekkingen en de Nieuwe Makers. De Veenfabriek heeft de afgelopen jaren lesgegeven op de ArtEZ Toneelschool (Arnhem), Academie voor Theater en Dans (Amsterdam), Toneelacademie Maastricht, aan de Opleiding Scenografie (Amsterdam), de Acteursopleiding van de HKU (Utrecht), aan de ArtEZ opleiding Creative Writing (Arnhem), de Ligeti Academy, aan het Conservatorium Amsterdam, de opleiding Productie Podiumkunsten (Amsterdam), het Koninklijk Conservatorium Den Haag, de Acteerschool (Rotterdam), de ArtEZ Master Muziektheater (Arnhem), Herman Altena Antiek en bij de masteropleiding T.I.M.E.

De Ontdekkingen en de Nieuwe Makers krijgen bij de Veenfabriek op verschillende manieren de ruimte zich te ontwikkelen.

Ons talentontwikkelingsprogramma De Ontdekkingen bestaat uit een intensief tweejarig traject. Drie of vier afgestudeerde toptalenten van toneelscholen en conservatoria worden binnen ons ensemble ondersteund tijdens de ontwikkeling van hun kunstenaarschap en krijgen de ruimte om te experimenteren. De door de Veenfabriek ondersteunde Nieuwe Makers worden begeleid tijdens de start van hun carrière als makers. De Veenfabriek ziet de Nieuwe Makers als volwaardige co-producent, maar heeft in de samenwerking nog wel een adviserende en faciliterende rol, hierin coachen we het professionaliseren en het creëren van eigen producties.

2.1 ONDERWIJS

In 2019 realiseerde de Veenfabriek de volgende onderwijsactiviteiten:

ARTEZ TONEELSCHOOL ARNHEM

Het is inmiddels traditie dat de Veenfabriek lesgeeft aan de studenten van de ArteEZ Toneelschool in Arnhem. In oktober en november 2019 ging het om luisterlessen aan de tien eerstejaars studenten. Muziekgeschiedenis, muziektheorie en oorwassen, aan de hand van muziekvoorbeelden uit de hele geschiedenis.

ARTEZ MASTER MUZIEKTHEATER

De Veenfabriek werkte in februari 2019 een week met de vier studenten van de masteropleiding Muziektheater van ArteEZ (Arnhem) in de Veenfabriek-studio aan muziektheatrale improvisaties op het instrumentarium dat daar in de afgelopen jaren is ontwikkeld. Zoals bijvoorbeeld alufonen, sirenes en intona rumori.

ARTEZ HOGESCHOOL VOOR DE KUNSTEN | ALLE OPLEIDINGEN

In 2018, vlak voor de start van de repetities voor *Pinokkio*, werkte de Veenfabriek met alle studenten van alle opleidingen van de ArteEZ Hogeschool voor de Kunsten, in Arnhem. Onder de noemer *Pleasure Island* werkten dansers, schrijvers, beeldend kunstenaars, musici, acteurs, mode ontwerpers etc. samen in de Koepelgevangenis in Arnhem. In totaal 150 studenten maakten in een week kleine performances, ondersteund door spelers en makers van de Veenfabriek. Het concept *Pleasure Island* was zo'n succes dat het project herhaald is en wordt, onder dezelfde naam, maar met steeds een ander begeleidend gezelschap. Opvolgers van de Veenfabriek waren het Noord Nederlands Toneel en 't Barre Land.

ACADEMIE VOOR THEATER EN DANS AMSTERDAM

Aan de opleiding scenografie van de Academie voor Theater en Dans (Amsterdam) werkte de Veenfabriek in januari 2019 met vier studenten aan het project *Requiem of the Future*. Scenografie studenten maakten ieder een installatie (decor - licht - soundscape) waarbij onder begeleiding van Ton van der Meer aan de soundscapes werd gewerkt.

2.2 DE ONTDEKKINGEN

Onder de noemer 'De Ontdekkingen' werkt de Veenfabriek aan het vinden en versterken van jong professioneel talent. Bij de Veenfabriek vervullen zij geen bijrol maar worden ze volwaardig betrokken in het artistieke proces en daarbij ondersteund door de makers van de Veenfabriek.

De Ontdekkingen zijn jonge toptalenten die de Veenfabriek voor twee jaar naar Leiden, Stad van Ontdekkingen haalt. Ze krijgen de ruimte om hun eigen werk -interdisciplinair muziektheater- te ontwikkelen. Paul Koek, Ton van der Meer en Joeri Vos begeleiden ze daarbij. Daarnaast kan je de Ontdekkingen zien en horen tijdens de Veenproeven, Veennachten en in verschillende voorstellingen. Ze krijgen bij de Veenfabriek de ruimte om hun eigen werk te ontwikkelen en presenteren. Na dit tweejarig traject ondersteunen we hen bijvoorbeeld bij een subsidieaanvraag, met het opzetten van een bedrijfsplan of het gebruik van ons netwerk binnen de theaterwereld. Uiteraard is het ook mogelijk dat ze na die twee jaar nog vaker bij ons te zien zullen zijn.

DE ONTDEKKINGEN 2019 | 2020

De Veenfabriek is in januari 2019 gaan werken met de tweede lichting Ontdekkingen: Componist Gerjan Piksen en acteurs Simon Boer en Niki Verkaar speelden dit jaar mee in *Atlantis*, *Pinokkio*, *Koken voor Kakerak Akotie* en *Theater na de Dam | De trein terug*.

Simon maakte een elektronisch beweging-gestuurd instrument voor *Atlantis*, Niki speelde hierin een indrukwekkende

hoofdrol. Gerjan verbeterde zijn lucht-orgel installatie en maakte een indrukwekkende ruis-performance.

SIMON BOER

Simon Boer studeerde in 2018 af aan de ArteEZ Toneelschool in Arnhem. Tijdens zijn opleiding liep hij al stage bij de Veenfabriek in het Sleutelwerk *Space Elevator*, waar hij zich naast een muzikaal acteur ook een sterk interdisciplinair maker toonde: naast het vertolken van een dragende rol ontwierp hij het affiche, ontwikkelde eigen technologie voor het aansturen van theaterlampen en verzorgde een deel van de rekvisieten met zijn 3D-printer.

Als Ontdekking ontwierp hij voor *Atlantis* een elektronisch muziekinstrument dat als een pak ('exoskelet') gedragen kan worden en op basis van beweging licht en geluid genereert; het bouwproces daarvan streamde hij live onder de noemer 'Knutselen met Simon'. Ter promotie van

Atlantis tuigde hij het fictieve ontwerpbureau Vouzondenouzatralavanjeandixantrix op voor de Vrienden van Theaterfestival Boulevard om de zelfontworpen visual identity van Nieuw-Atlantis te onthullen, en op de radio presenteerde hij Radio Atlantis: een pakkende radioshow in niet te verstaan Nederlands.

Simon ontwikkelt zich in 2020 verder als (muzikaal) acteur, en onderzoekt zijn eigen interdisciplinaire makerschap; in 2019 was hij regieassistent bij de grotezaalproductie *Revolutions* van NTjong, in 2020 zal hij binnen de Veenfabriek zijn eerste stappen zetten als autonome maker. Een speciale interesse heeft hij voor technologie binnen (interactief) theater. Sinds 2019 geeft hij tevens les in gamedesign aan de Haagse Hogeschool.

GERJAN PIKSEN

Gerjan Piksen is in 2018 -na de Bachelor Compositie en Muziektechnologie aan de HKU-afgestuurd aan de master muziektheater T.I.M.E. Deze master was een samenwerking tussen de Veenfabriek en het Koninklijk Conservatorium. Gerjan werd bij T.I.M.E. begeleid door Paul Koek en Paul Slangen en hij volgde compositielessen bij Yannis Kyriakides. Gerjan studeerde af met *Orgelwaaien*: een compositie van 35 minuten voor een door hem zelf samengesteld orkest van zo'n twintig computergestuurde instrumenten: rietorgels, losse orgelpijpen, ventilators en een bladblazer. Hiermee stond hij o.a. op Get Lost Festival 2018. Nog tijdens zijn afstuderen maakte hij de muziek voor *Het verhaal van het verhaal* van Jetse Batelaan / Theater Artemis, een voorstelling die werd geselecteerd voor het Nederlands Theaterfestival en werd gekozen als openingsvoorstelling van de Biënnale van Venetië 2019.

Als Ontdekking 2019|2020 ontwikkelt Gerjan zich vanuit zijn muziektechnologisch achtergrond als interdisciplinair kunstenaar. Een mooi voorbeeld hiervan is de meditatieve muziektheatervoorstelling *Ontscheping*, die op het Get Lost Festival 2019 speelde. Daarnaast doet Gerjan veel ervaring op binnen de projecten die de Veenfabriek hem aanreikt. Hij heeft meegespeeld in *Atlantis* waar hij zijn performancevaardigheden kon ontwikkelen en hij begeleidde zijn medespelers in het uitwerken van Stockhausens muziekstuk *PlusMinus*. Ook heeft hij met zes van zijn orgels een muzikale bijdrage aan Theater na de Dam 2019 geleverd. Daarnaast heeft hij gespeeld in en muziek gemaakt voor *Koken voor Kakerakotie*. Samen met John van Oostrum heeft Gerjan de muziek gemaakt voor *Club Catharsis* van tgECHO en de Veenfabriek. Ten

slotte heeft hij opgetreden tijdens Muziekgebouw Park met vier van zijn orgels en het 31-toons Fokker-orgel.

NIKI VERKAAR

Niki Verkaar is in 2016 afgestudeerd aan de ArteZ Toneelschool in Arnhem. Tijdens haar opleiding volgde ze een project onder leiding van Ton van der Meer, Paul Slangen en Joep van der Geest en liep ze stage bij de Veenfabriek in de voorstellingen *Slotstuk* en *Raarr*, geregisseerd door respectievelijk Paul Koek en Joep van der Geest. Sinds haar afstuderen is ze nauw verbonden aan de Veenfabriek en speelt zij ieder jaar in verschillende producties: o.a. *De Stijl* (2017), *Title with Logo* (2018), *Pinokkio* (2018) en *Atlantis* (2019).

Niki ontwikkelt zich in het Ontdekkingen-traject als actrice met een focus op het muzikale in haar spel. Dit doet zij door mee te spelen in producties van de Veenfabriek, door het volgen van lessen en door het opzetten van eigen projecten. In 2019 speelde zij in de voorstelling *Atlantis*, waar zij een grote, dragende rol vertolkte. In het repetitieproces en in de voorstellingen van *Atlantis* zette ze haar tanden in zowel muzikale als tekstuele uitdagingen en leerde ze omgaan met de verantwoordelijkheid die komt kijken bij een rol van een dergelijk formaat. Daarnaast volgt zij wekelijks drum- en zanglessen, waarvoor ze een subsidie ontvangt van het Sociaal Fonds Podiumkunsten (SFPK). Bovendien werkte ze in 2019 aan haar eigen project *Our Forest* (werktitel), waarvoor zij samen met regisseur en componist Warre Simons, twee productieleiders, een cameraman, een geluidsvrouw en een groep van acht acteurs een film heeft gemaakt waarin ze een muzikale en vormelijk manier van spelen onderzochten.

DE ONTDEKKINGEN 2017 | 2018 IN 2019

De Ontdekkingen 2017|2018 (Ruta van Hoof, Lam Lai, Mei-Yi Lee en Teun Smits) stonden in 2019 op eigen benen, maar bleven op een eigen wijze betrokken bij de Veenfabriek.

Een greep uit hun activiteiten:

Ruta van Hoof richtte haar eigen stichting TBRUUT op en maakte daarmee (powered by Veenfabriek) de installatievoorstelling *Bewegende Ruimte* die door het land tourde langs verschillende locaties en festivals, waaronder De Parade. Daarnaast is Ruta als actrice verbonden aan de Veenfabriek: in 2019 speelde ze in de voorstelling *Atlantis*.

Lam Lai en **Mei-Yi Lee** maakten in 2019 *Music for Dancing Percussionists*; ze speelden in het Muziekgebouw aan 't IJ (Amsterdam), Korzo Theater (Den Haag) en Studio Loos (Den Haag). Lam Lai startte in 2019 met de voorbereidingen voor 02022020.SPACE, een ruim 26-urig muzikaal event ter ere van deze palindroom datum. 020202020.SPACE vindt in 13 verschillende tijdzones over de hele wereld plaats; in Nederland bij de Veenfabriek 'thuis', in Scheltema Leiden.

Mei-Yi Lee richtte SonoLab op, een contemporary music and performance ensemble, samen met Vitaly Medvedev waarmee ze focussen op onderzoek naar verschillende manieren om muziek en geluid te visualiseren en te presenteren. Daarnaast werkt Mei-Yi met het Paper Ensemble, het Mutu Ensemble en iOFloat (Taiwan) en speelde ze als gast mee met ensembles als Slagwerk Den Haag, Asko|Schönberg en Insomnio Ensemble.

De voorstellingen *Podcast* en *M'n lust en m'n leven* van **Teun Smits** speelden op Festival Cement en Festival Boulevard en Teun schreef mee aan de tekst voor de Veenfabriek voorstelling *Atlantis*. In 2020 schrijft hij de tekst voor de nieuwe, grote locatievoorstelling van de Veenfabriek: *Hoe het gaat*.

2.3 NIEUWE MAKERS

Begin 2019 eindigde het Nieuwe Makers traject van KASSETT bij de Veenfabriek. In 2017-2018 ontwikkelde het muziektheatercollectief van Frank Siera, Oukje den Hollander en Selma Hanzon zich in huis en onder begeleiding van de Veenfabriek. In 2019 werkten ze zelfstandiger, o.a. aan de voorstelling *Ode aan de twijfel* - een theatrale, filosofische hiphop-performance vol bluf, bitches, braggadocio en Beyoncé's - maar nog steeds vanuit Scheltema Leiden, dus bij de Veenfabriek in huis. KASSETT blijft voorlopig bij ons gehuisvest en ontwikkelt zich verder, onder de vleugels van de Veenfabriek.

3 HET PUBLIEK VAN DE VEENFABRIEK 2018/2019

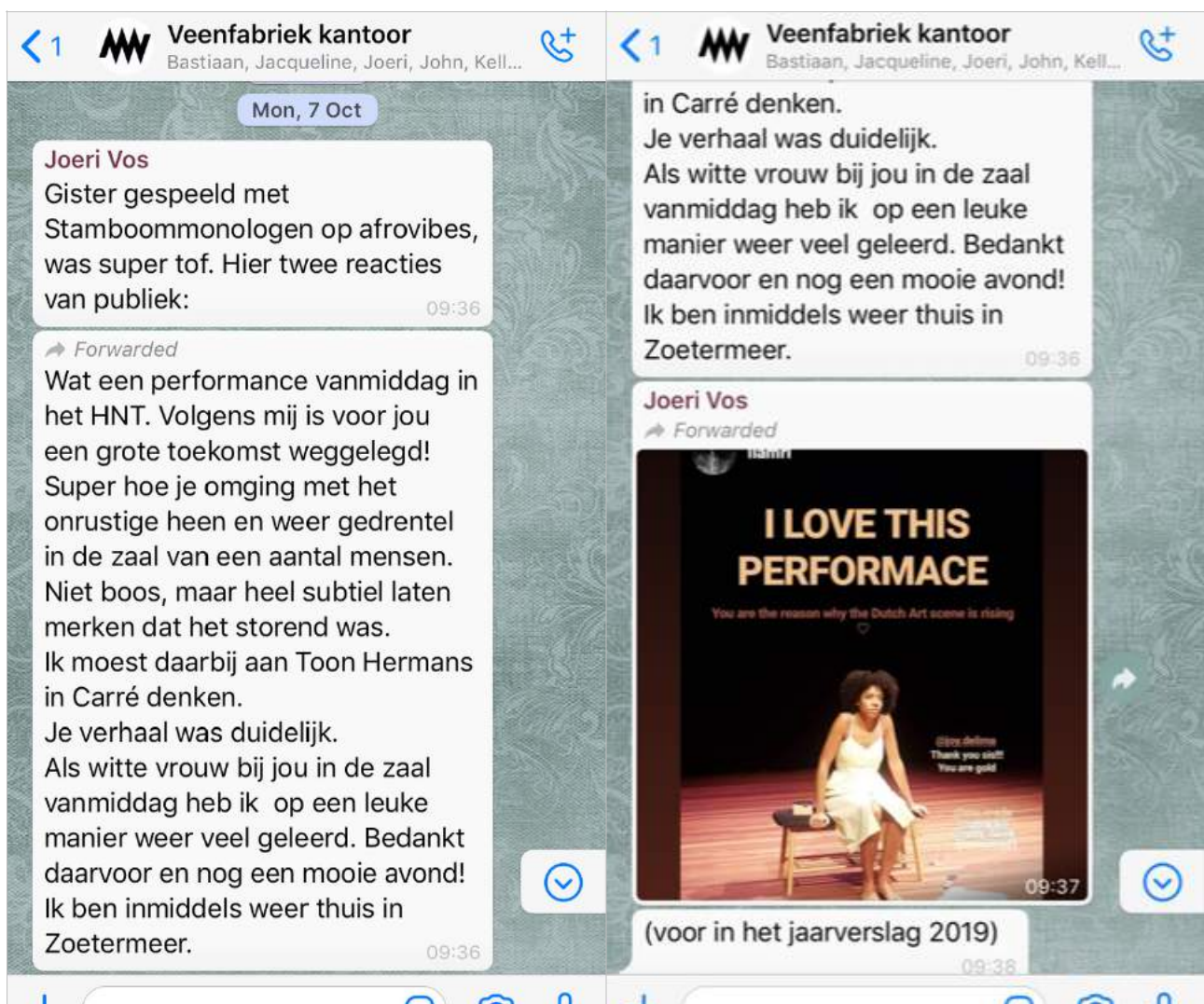
3.1 BEZOEKERSAANTALLEN | AMBITIE

Er is een groot potentieel publiek dat de voorstellingen van de Veenfabriek zeer waardeert. Een grotere marketinginspanning is nodig / ideaal om breder en divers(er) publiek te bereiken. Echter zijn de middelen die de Veenfabriek hiervoor heeft op dit moment beperkt, waardoor soms belangrijke kansen blijven liggen en publiek wordt misgelopen. Zo hadden we in 2019 helaas te kampen met enigszins tegenvallende bezoekersaantallen. Het verschil in aantal tussen 2018 en 2019 is verklaarbaar: In 2018 trok de Veenfabriek 6500 bezoekers extra door op het Oerol festival te spelen, waar elk jaar veel publiek op af komt. In 2020 zullen we weer op Oerol spelen.

We geloven dat er voor de activiteiten die we in het kader van

talentontwikkeling organiseren -zoals De Ontdekkingen- in Leiden flink meer publiek is, maar dat we hen nog te weinig weten te bereiken. Een samenhangende strategie ontwikkelen en uitvoeren gericht op (het uitdragen van) de identiteit / het imago van de Veenfabriek is daarvoor van groot belang. Kortom, de ambitie is heel helder: meer publiek per voorstelling/speelbeurt realiseren. We weten dat het publiek er in potentie is, maar het ontbreekt nu nog aan voldoende tijd en middelen om de benodigde marketinginspanningen ook altijd te leveren. Dat beter organiseren blijft een van de belangrijkste speerpunten de komende jaren.

We hebben besloten een nieuwe website te gaan ontwikkelen en realiseren om onze identiteit en unieke kwaliteiten beter te kunnen communiceren en ons publiek beter en gemakkelijker van dienst te zijn. Dit traject is in 2019 in werking gezet en wordt in 2020 gerealiseerd. Ook is in 2019 INTK -een creatieve studio gespecialiseerd in het ontwikkelen van digitale strategieën voor culturele organisaties- ingeschakeld om optimaal digitaal bereik te genereren, door middel van Google Adwords en Google Grants. Verder hebben we in 2019 de samenwerking met We Are Public voortgezet, wat een goede manier blijkt om nieuw publiek aan te trekken als de voorstelling op de dag zelf niet is uitverkocht.

3.2 BEZOEKERS PER PRODUCTIE

PRODUCTIE	AANTAL BEZOEKERS	AANTAL BETALENDE BEZOEKERS
Atlantis	5562	1999
Chamber Music	975	975
Koken voor Kaker Akotie	337	313
Pinokkio	469	449
Stilte en de kunst van verdwijnen	3533	326
Theater na de Dam De trein terug	43	39
Veenproef Atlantis	47	39
Veenproef Stilte en de kunst van verdwijnen	58	58
Voorproefavond Festival Karavaan Alkmaar	380	0

3.3 COPRODUCTIES | SAMENWERKINGEN

PRODUCTIE	AANTAL BEZOEKERS	AANTAL BETALENDE BEZOEKERS
Bewegende Ruimte	1390	1358
Club Catharsis	376	376
Get Lost Festival	239	239
M'n Lust en M'n Leven	1104	1104
Podcast	90	90
Stamboom Monologen	267	185
Veenproef Club Catharsis	62	50
Voorproefavond Festival Karavaan Alkmaar	380	0

3.4 GEOGRAFISCHE SPREIDING

	HUDIG BOEKJAAR 2019	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Regionale spreiding van voorstellingen/concerten			
Noord	1	19	18
Oost	4	9	5
Midden		9	5
West	23	32	55
Zuid	37	9	1
Amsterdam	47	2	4
Rotterdam	1	2	2
Den Haag	3	12	6
Utrecht	5	2	4
Buitenland		4	1
Totaal aantal uitvoeringen	121	100	101
Waarvan in standplaats	11	23	45
Waarvan schoolvoorstellingen	0	10	0

	HUDIG BOEKJAAR 2019	BEGROTING	VORIG BOEKJAAR
Regionale spreiding van bezoekers			
Noord	60		6480
Oost	1237		624
Midden			1930
West	1788		4414
Zuid	2253		40
Amsterdam	2122		394
Rotterdam	72		130
Den Haag	279		538
Utrecht	183		234
Buitenland		1000	65
Totaal aantal bezoekers	7994	26100	14849
Waarvan in standplaats	872		3295
Waarvan schoolvoorstellingen	0	2010	0

4 ONTWIKKELING ORGANISATIE

De Veenfabriek zoekt naar de balans tussen artistieke ambitie, gezonde financiële bedrijfsvoering en goed werkgeverschap. Uitgangspunten zijn de CAO Toneel en Dans en in de periode 2017-2020 een EIQ van 41,5%.

De bovengenoemde balans realiseren is in het huidige bestel soms 'een harde noot om te kraken', maar met het huidige, stevige team goed in het zadel sinds halverwege 2018, is 2019 het jaar van de consolidatie en de terugkeer in de groene cijfers. Met strenge kostenbeheersing, inkomsten maximalisatie (onder meer door extra fondsenwerving) en rechtvaardig maar zakelijk personeelsbeleid is het eindresultaat van 2019 +€ 38.000,-

De Veenfabriek is verheugd met deze stijgende lijn, die zich reeds in 2019 aandient. De noodzaak werd gevoeld om aan te tonen dat de Veenfabriek haar bedrijfsvoering onder controle heeft en dat de mindere financiële resultaten van de afgelopen jaren deels veroorzaakt werden door omstandigheden. De prognose voor 2020 bevestigt deze positieve trend volledig. Er wordt verwacht het jaar 2020 -wederom door sterke kostenbeheersing en goede onderhandelingen op alle bedrijfssonderdelen- positief te eindigen; met een exploitatieresultaat van +€ 50.000,-

Het positieve exploitatieresultaat brengt het eigen vermogen op -€15.000,- (t.o.v. het eigen vermogen van 2018), wat voor grote geruststelling zorgt.

Hiermee komt onze reserve op een bevredigend niveau van + €35.000,- aan het einde van het Kunstenplan 2017-2020 en gaan we met vertrouwen het volgende Kunstenplan in.

Ondanks de strakke kaders waarin de Veenfabriek heeft moeten opereren, is er in 14 grote zalen en in 107 kleine zalen gespeeld. Daarnaast hadden we nog acht overige activiteiten (zoals tijdens de Open Monumentendag in de Pieterskerk en bij de opening van Museum De Lakenhal).

In totaal heeft de Veenfabriek voor 7994 bezoekers gespeeld.

In de toekomst zetten we de combinatie van artistieke prestaties en secuur financieel beleid voort door vast te houden aan de benoemde drie pijlers.

Structurele verlichting bereikten we door de vaste lasten van personeelskosten te beperken door middel van flexibelere arbeidscontracten en het werken met zelfstandigen. Daarbij

moet worden benadrukt dat te allen tijde de CAO in acht wordt genomen omdat de Fair Practice Code volledig wordt omarmd. De Veenfabriek werkte in 2019 met externe fondsenwerving. De kennis voor fondsenwerving is inmiddels volop in huis, maar het ontbreekt vaak aan tijd om het werk dat daar bij komt kijken zelf uit te voeren.

De verkoop van de voorstellingen is in eigen beheer genomen. Dit komt de onderhandelingen met de theaters/speelplekken ten goede. De afspraken worden beter, strakker en rechtvaardiger gemaakt.

4.1 EVALUATIES

Na afloop van activiteiten/voorstellingen wordt steeds uitvoerig geëvalueerd. De kwantitatieve evaluatie geschiedt op basis van kassagegevens, bezettingsgraad, media-aandacht en een analyse van de financiële gegevens. Hieruit blijkt of de beoogde kwantitatieve doelen zijn behaald. Kwalitatief wordt geëvalueerd in gesprekken met de betrokken medewerkers, partners en muzikanten en acteurs. Elementen die hierin een rol spelen zijn onder andere: kwaliteit van het programma, bereik en samenstelling van het publiek, sfeer, profilering en de ontwikkeling van talent. Los van de voorstellingen vinden er ook evaluaties plaats van verschillende 'aandachtsgebieden' zoals onderwijs, talentontwikkeling binnen het Ontdekkingen-traject, de verkoop van voorstellingen, de marketing en communicatie etc. De evaluaties worden genotuleerd en zijn voor intern gebruik, om als organisatie te verbeteren.

Belangrijk element voor de evaluatie van onze activiteiten - een wens van de Veenfabriek - is het uitvoeren van publieksonderzoek. Dit levert namelijk waardevolle informatie op over bijvoorbeeld verwachting en beleving van het publiek, over de inhoud van de voorstelling, over doelgroepen en over effectiviteit van marketinginspanningen. De Veenfabriek heeft publieksenquêtes gehouden en is mondeling gesprekken aangegaan na verschillende voorstellingen. De respons op de enquêtes is echter gering. Bovendien willen speelplekken niet altijd meewerken o.a. vanwege de nieuwe regelgeving rondom persoonsgegevens.

Met name door de Veenproeven - waar publiek en spelers samen eten aan lange tafels - , is er wel veel persoonlijk contact en kennis over voornamelijk het Leidse publiek. Naar de Veenproeven komen veel trouwe fans, die we bij de voorstellingen en bij bijna elke Veenproef terugzien.

De Veenfabriek kan echter geen (statistisch) betrouwbare uitspraken doen over de gehele bezoekerspopulatie en moet concluderen dat een organisatie als de Veenfabriek eigenlijk te klein is om dit onderzoek zelfstandig professioneel uit te (laten) voeren. Omdat in onze ogen hier wel een belangrijke taak / kans ligt, die zowel voor evaluatie als in de verantwoording naar partners belangrijk is en waar we in overleg binnen een branche-organisatie als het NAPK, of met het Fonds Podiumkunsten, graag over mee willen denken en voorstellen voor willen doen zoeken we wel naar (nieuwe) mogelijkheden. Eind 2019 hebben we een onderzoeksstagiaire -een student aan de opleiding Communicatie van Hogeschool Inholland- in huis genomen. Zij onderzoekt in 2019-2020 voor de Veenfabriek hoe we een breder en diverser publiek kunnen bereiken en bedienen. Ze richt zich met name op culturele diversiteit.

Resultaten uit onderzoeken zoals deze worden nog interessanter als ze in samenwerking met verschillende gezelschappen worden verzameld omdat de gegevens dan vergeleken kunnen worden.

4.2 SAMENWERKEN MET DE LEIDSE SCHOUWBURG

De Veenfabriek is in 2019 intensiever gaan samenwerken met de Leidse Schouwburg en de Stadsgehoorzaal. We sloegen de handen succesvol ineen voor de voorstelling *Atlantis*. De Leidse Schouwburg nam de kaartverkoop voor de voorstellingen van *Atlantis* op het Leiden Bio Science Park op zich en kreeg de kans om zijn Leidse publiek een muziektheaterervaring op andere locatie in de stad aan te bieden, met een diner. De Veenfabriek profiteerde van het grote publieksbestand van de Leidse Schouwburg.

De Veenfabriek en de Leidse schouwburg delen de ambitie om van "Leiden, Stad van Ontdekkingen", "Leiden, Stad van Ontdekkingen en Muziektheater" te maken. De bundeling van krachten van de Veenfabriek en de Leidse Schouwburg levert nieuwe culturele energie voor de stad. We zetten in op het samen creëren van een muziektheater-thuis voor Leiden en regio, met landelijke uitstraling. Leiden krijgt de leukste schouwburg van Nederland. Door de bundeling van krachten verbeteren we onze slagkracht op het gebied van:

Artistieke ontplooiing | Van het kind, dat kennis kan maken met verschillende kunstvormen, tot de talenten die binnen het Ontdekkingen-programma van de Veenfabriek ruimte en begeleiding krijgen zich te ontwikkelen, tot de professionele kunstenaars die hun werk kunnen maken onder goede arbeidsomstandigheden en voor redelijke vergoeding: alles komt samen in een uniek interdisciplinaire makershuis (broedplaats) van de stad Leiden, waarin de pijlers zijn: muziek, theater, gastronomie en experiment. Samenwerking in backoffice zorgt voor meer publiek en voor meer ruimte voor focus op artistieke ontwikkeling. 'Reuring en beweging' rondom de Leidse Schouwburg en Stadsgehoorzaal door nieuw netwerk van makers en talenten, waardoor nieuwe cross-overs en coproducties kunnen ontstaan die tot mooie, belangrijke voorstellingen leiden. Wederzijdse inspiratie in 'innovatieve denktank' met universiteit en ondernemers die een verbreding van artistieke inzichten oplevert. Wederzijdse inspiratie door meer, directer en vooral persoonlijker contact tussen publiek en makers.

Toegang | Overal in Nederland bundelen makers en podia meer hun krachten om het publiek in stad en regio meer te bereiken. Door samenwerking in backoffice taken (als marketing) kan bijvoorbeeld gericht onderzoek gedaan worden naar doelgroepen, deelnemers, publiek én 'wegblijvers' binnen de regio, waardoor meer drempels voor cultuurdeelname kunnen worden weggenomen. Concreet: De Veenfabriek wordt zichtbaarder in stad en regio en beter toegerust om publiek te ontvangen voor voorstellingen, Veenproeven en Veennachten, De Leidse Schouwburg krijgt meer 'smoel', landelijke uitstraling en wordt laagdrempeliger. De Veenfabriek/Leidse Schouwburg wordt van en voor alle Lei(d)enaren.

Pluriform aanbod | Traditie (Leidse Schouwburg) en Artistieke/ Inhoudelijke Innovatie (Veenfabriek) zorgen samen voor een breder cultureel aanbod, dat toegankelijk én vernieuwend is; groter regionaal en (inter)nationaal netwerk van makers en cultuur vanuit verschillende tradities en gezichtspunten.

In 2020 trekken de Veenfabriek en de Leidse Schouwburg samen op in Theater na de Dam (4 mei) en met *Theater voor Ketikoti*.

Autonomie en continuïteit | Het is voor de stad van groot belang om ruimte te bieden aan de autonome ontwikkeling van kunst. De schouwburg is 'van de maatschappij' en moet om maatschappelijk relevant te kunnen zijn zich door die

maatschappij gedragen weten en moet tegelijk op diezelfde maatschappij kunnen reflecteren en kritiek kunnen leveren.

Het is daarom van belang dat overheden niet enkel 'mooie gebouwen neerzetten', maar ook een vrije, relevante programmering van de gebouwen mogelijk maken, door de makers te ondersteunen. Door de bundeling van krachten staan de Veenfabriek en de Leidse Schouwburg sterker in samenwerking met publiek en politiek (ook landelijk), en ook het bedrijfsleven (samenwerking/sponsoring). Vanuit Rijk, raad van cultuur en regio's wordt er meer aangestuurd op regionale samenwerking en structuren. De Veenfabriek en de Leidse Schouwburg willen, samen met de stad en regio, klaar zijn voor de toekomst!

4.3 OVERIGE SAMENWERKINGEN

Naast de coproductie- en samenwerkingspartners die al hiervoor of bij de betreffende activiteiten genoemd worden werkt de Veenfabriek binnen het Cultuurkwartier Leiden samen met partijen als Leiden Marketing en het Cultuurfonds Leiden. Directe partners zijn onze bureaus in de Marktsteeg: Poppodium Gebr. de Nobel, de galerie MS10 en natuurlijk onze pandgenoten: Scheltema Leiden en het theatergezelschap Domino. In 2018 leidde deze samenwerking tot het eerste 'Marktsteegfestival' -het Get Lost festival- dat in 2019 zijn tweede editie had. De Gemeente Leiden ondersteunde de Veenfabriek in 2019 met subsidie en is ook een belangrijke sparringpartner voor onze activiteiten die in Leiden plaatsvinden, zoals de Sleutelwerken, Veennachten en Veenproeven. Zo denkt de Gemeente bijvoorbeeld mee als wij op zoek zijn naar een unieke plek in Leiden voor een locatievoorstelling.

En andere belangrijke partner in 2019 was Leiden Bio Science Park. De Veenfabriek speelde de locatievoorstelling *Atlantis* op hun terrein en alle medewerkers van het Bio Science Park werden uitgenodigd en gestimuleerd om te komen kijken.

Ook werd er in 2019 een samenwerking gezocht en gevonden met het NUT (Nieuw Utrechts Toneel) en het PS|theater dat ook in de zomerperiode een grote locatievoorstelling in Leiden speelde. Beide gezelschappen hebben dankbaar gebruik gemaakt van elkaars achterban.

4.4 EIQ | LIQUIDITEIT | SOLVABILITEIT

Het solvabiliteitspercentage (eigen vermogen/vreemd vermogen* 100%) komt in 2019 uit op -7,4%. Dat is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van vorig jaar. In dit jaar waarin financiële zekerheid voorop stond, hebben we dus grote stappen gemaakt door te dit percentage omhoog te brengen en deze beweging zal in 2020 verder worden voortgezet. De current ratio (vlottende activa/kort vreemd vermogen) is dit jaar net onder de 1 (0,91). Dit is als volgt te verklaren: de lang lopende lening van het Fonds Podiumkunsten wordt in dit laatste jaar van het Kunstenplan aangemerkt als kort lopend vreemd vermogen. Zodra de subsidie voor het komende Kunstenplan wordt gehonoreerd wordt dit deel van de subsidie, namelijk het 'voorschot op de voorschotten' weer langlopend, wat de ratio weer positief maakt. Door liquiditeitsprognoses is de Veenfabriek zich elke maand zeer bewust van alle verplichtingen en wordt altijd aan al deze verplichtingen voldaan.

De Veenfabriek gaat er overigens van uit aan het einde van het derde kwartaal van 2020 haar eigen vermogen (wat in 2019 eindigde op slechts € 15.000,- in het rood) helemaal te hebben terug gebracht naar het nulpunt. Omdat er op de balans geen goederen als eigen vermogen zijn opgenomen en daarom het eigen vermogen slechts uit liquide middelen bestaat, hebben wij er alle vertrouwen in dat we aan al onze betalingsverplichtingen kunnen blijven voldoen. Het EIQ was in 2019 33,4%, waarmee we onder de wens van het Fonds Podiumkunsten zitten voor het jaar. Tezamen met het EIQ van de andere jaren hebben wij er vertrouwen in dat we aan de EIQ eis voor deze Kunstenplanperiode zullen voldoen.

De lagere EIQ voor 2019 is te wijten aan tegenvallende publieksaantallen en dus tegenvallende inkomsten van onze grote productie *Atlantis*. *Atlantis* speelde op festivals die zelf ook teleurgesteld waren over de animo en algemene aantallen van hun bezoekers. Ook zijn we een coproductie aangegaan met tgECHO die zich over de jaargrens uit heeft gestrekt (2019-2020) en daarvan zijn dus niet alle inkomsten en baten volledig in 2019 meegerekend.

4.5 KANSEN EN RISICO'S

KANSEN	RISICO'S
Uniek artistiek profiel binnen muziektheater	Minder financiële weerbaarheid dan gewenst (hoewel veel verbetering in 2019) Geen mogelijkheden om in de toekomst te investeren (Bijv.: beperkt budget voor nieuwe website)
Veel en gevarieerd talent in huis onder artistieke leiding van Joeri Vos (schrijver, regisseur) / Muziek nu nog onder leiding van Paul Koek en soepele overdracht van muzikale verantwoordelijkheden aan Bastiaan Woltjer (muzikant, componist) die reeds jaren bij VF werkt en nu in zijn carrière een grote stap kan doen	Paul Koek nadert pensioengerechtigde leeftijd waardoor hij in 2019 al minder heeft gewerkt. Zijn ervaring en eigenzinnige aanpak worden uiteraard gemist.
Broedplaats voor nieuw artistiek talent dat onder de vleugels van de Veenfabriek meer zichtbaarheid en erkenning krijgt (bijv. Joy Delima)	Informeel bedrijfscultuur waardoor er onduidelijkheden in ownership en bevoegdheden kunnen ontstaan
Sterke positie in keten onderwijs (ArteEZ, HKU, music 3.0, Conservatorium Den Haag, Leuven, Graz) Talentontwikkeling en Nieuwe Makers (van KASSETT tot TBRUUT en in 2020 Reindier: veel jonge makers ambiëren het om onder de vleugels van de Veenfabriek verder te groeien)	Versnippering van activiteiten waardoor elk project eigenlijk minder aandacht krijgt dan het verdient
Het team op kantoor is sinds 12 maanden vast en dat werkt efficiënt en effectief/geen wisselingen meer van de wacht dus consistentie en rust	De marketing loopt nog wat achter op schema. Duidelijke strategie is nu nodig, met focus op online en PR

Verdergaande professionalisering van het bedrijf met een zeer strak financieel beheer	Spanningen tussen de prestatieverplichtingen en bijdrage aan gevarieerd cultureel landschap enerzijds en goed werkgeverschap/ zakelijke go-no go voor verlieslijdende projecten
Imago en identiteitsbeheer	Publiek voelt zich soms niet aangetrokken tot de Veenfabriek, wordt als elitair gezien
Goede banden met coproductenten; veel gezelschappen willen met Joeri werken	Bewaken eigen imago en aandeel in coproducties om bij te dragen aan eigen naamsbekendheid
Experiment voorop en genre bewaking als taak	Experiment is in ons DNA maar niet in dat van de gemiddelde theater bezoeker in Nederland. Het kan afschrikken
Grote naamsbekendheid in theatersector/collega's theatermakers (blijkt o.a. uit artikelen in vakblad Theatermaker over Joeri Vos/ Phi Nguyen)	Naamsbekendheid bij het grote publiek is nog onvoldoende; herkenning en vertrouwen op kwaliteit van voorstellingen moet groeien
Betalingen volgens Fair Practice Code en goede rolverdelingen	Desalniettemin ziekte en uitval door hoge werkdruk
Weerbare vaste kern van makers met enthousiasme om alles aan te pakken	Verbetering mogelijk in interne communicatie, werkprocessen en focusgebieden
Steeds sterkere locale samenwerkingen (Leiden, Leidse Schouwburg, Theater Ins Blau, PS Theater) en Universiteit Leiden	In het huidige cultuurstelsel is het noodzakelijk om samen te werken maar het is ook tijdrovend om belangen zodanig op een rij te krijgen; veel tijd is nodig in gesprekken. De wil is er, maar de bandbreedte ontbreekt bij partijen om luchtig met consequenties om te gaan en dus kunnen maar kleine stappen worden gezet elke keer

"inbedding" in Leiden	Omvangrijke en tijdrovende gesprekken in Leiden-Museum stad om meer gedaan te krijgen voor de podia en meer ondersteuning financieel en echt erkend te worden op het gewenste niveau
Verkoop in eigen handen/eigen invloed/ opbouw eigen relaties en beter resultaat onder betere voorwaarden	Tijdrovend en administratief extra lasten
Betrokken bestuur en goede relaties met stakeholders uit veld	Afhankelijkheid van privaat geld en toenemende niet-artistieke voorwaarden voor toekenning van verschillende fondsen

5 WERKGEVERSCHAP | OPDRACHTGEVERSCHAP

Een belangrijk onderwerp in de organisatorische professionaliseringsslag van de Veenfabriek is het personeelsbeleid, wat zowel de mensen in loondienst als de mensen op ZZP-basis raakt. De Veenfabriek is een relatief kleine organisatie, waarin iedereen een uitzondering is. Er is tijd vrijgemaakt voor het verder vormgeven van een eenduidig HR-beleid, op basis van de CAO Toneel en Dans, zoals een zichzelf respecterend gezelschap zich zou willen aanmeten. Met dit beleid als uitgangspunt, wordt er aandacht besteed aan de individuele behoeften van de mensen. We willen daarin een signalerende en ondersteunende rol aannemen en beogen hiermee voor hen die met ons muziektheater maken, een inhoudelijke gesprekspartner en meedenker te zijn in hun werknemer- en ondernemerschap.

5.1 BESTUUR | DIRECTIE

Bestuur en directie zijn in 2019 formeel negen keer bij elkaar in vergadering geweest.

17-01-2019
18-03-2019

09-05-2019
01-07-2019
13-08-2019
02-09-2019
07-10-2019
25-11-2019
17-12-2019

Het bestuur van de Veenfabriek bestond in 2019 uit:

Voorzitter | dhr. A.W. Kist

(Advocaat, voormalig D.-G. Nederlandse Mededingingsautoriteit en voorzitter College van Bestuur Universiteit Leiden)
Geen nevenfuncties.

Penningmeester | dhr. Y.H.M.N. Folmer

(Voormalig ondernemingsbestuurder Heineken, Douwe Egberts en Royal Hausmann & Hötte BV)

Nevenfunctie:

- penningmeester van Stichting Theatergroep Ilay

Secretaris | dhr. F.C. de Ruiter

(Klavecijnist/musicoloog, voormalig directeur Holland Festival, Festival Oude Muziek Utrecht, Koninklijk Conservatorium, emiritus decaan/hoogleraar Universiteit Leiden)

Nevenfuncties:

- president van het European House for Culture, Brussel
- voorzitter van de Festival Hub Nederland in het kader van het EFFE (Europe for Festivals, Festivals for Europe)-project; pilotproject van de Europese Commissie, uitgevoerd door de European Festivals Association, Brussel
- voorzitter van de Stichting Amsterdam Baroque Orchestra&Choir
- voorzitter van de Stichting Trace (interculturaliteit, in het bijzonder tussen Indonesië en Nederland)
- bestuurslid van de Schuurman Schimmel van Outerenstichting (beurzen voor onbemiddelde studenten); Amsterdam/Maastricht Summer University (organisatie van (zomer-)cursussen op het terrein van kunst, cultuur, erfgoed en citizenship); Muziekfonds Mauricio Kagel (bestemming van legaat)
- Prorector Universiteit Leiden (voorzitten promotieceremonies, openbare verdediging proefschrift en verlening doctoraat)

Adviseur van het bestuur | dhr. J.R. Elffers

(Organisatieadviseur, oprichter en partner bij adviesbureau AEF, oud-hockeyer van de Nederlandse hockeyploeg)

De directie van de Veenfabriek bestond in 2019 uit:

Artistieke leiding | Paul Koek en Joeri Vos

Zakelijke leiding | Sandra van Boetzelaer

5.2 CODE CULTURELE DIVERSITEIT

De Veenfabriek ontwikkelt haar activiteiten vanuit nieuwsgierigheid en een open blik naar de ander. Diversiteit ziet de Veenfabriek als een kracht en een verrijking voor de samenleving en voor het eigen gezelschap. De casts van verschillende Veenfabriek producties zijn internationaal en cultureel divers. Om ook een jonger en meer heterogeen publiek te bereiken is extra inzet op de marketing nodig. Ook kan in dit kader nagedacht worden over de inhoud en programmering. In het opstellen van profielen van beoogde nieuwe bestuurders/toezichthouders wordt de CCD geraadpleegd. De Veenfabriek werkt met o.a. Theatergezelschap Domino (voor mensen met een beperking) en met Netwerk Being First Leiden (voor inwoners uit Leiden en omstreken die te vroeg in de ww terecht zijn gekomen door ontslag) en we werken met acteurs en musici met diverse culturele achtergronden. In de keuze van kandidaten voor het talentontwikkelingsprogramma De Ontdekkingen is diversificatie van de Veenfabriek een van de richtlijnen. Theater voor Keti Koti is een idee van Joeri Vos, Phi Nguyen en Romana Vrede en een initiatief van de Veenfabriek en het Nationale Theater, met als doel van Keti Koti een nationale vrije dag te maken in Nederland, en in het muziektheater meer ruimte te creëren voor de verhalen rondom in dit thema.

5.3 CODE CULTURAL GOVERNANCE

Het bestuur hanteert in haar functioneren de Code Cultural Governance als leidraad, omdat zij de principes van deze Code als intrinsieke kernwaarden van de organisatie wenst te zien. Een kritische gewetensvolle houding past bij behoorlijk bestuur, vindt de Veenfabriek.

In dit eerste volledige kalenderjaar van het zittende bestuur is het organisch zichtbaar dat zij zich authentiek betrokken voelt bij het muziektheater dat de Veenfabriek voortbrengt. De statuten hebben een update gekregen, waarin de bestuursleden o.a. de onderlinge rolverdeling hebben

vastgelegd en hebben afgesproken dat er sprake is van gezamenlijke bevoegdheid. Het bestuur is kritisch op en betrokken bij de dagelijkse gang van zaken. Overleg tussen directie en bestuur is inhoudelijk en toetsend en waar nodig sturend.

Zich bewust van de wenselijke diversiteit en inclusie, staat het bestuur open voor de toetreding van (aanvullende dan wel vervangende) bestuursleden. Bestuur en directie oriënteren zich opgeschikte kandidaten.

Er zijn geen honoreringen of vergoedingen vastgesteld, waarmee het bestuurslidmaatschap 100% onbezoldigd is.

5.4 FAIR PRACTICE CODE

De Veenfabriek onderschrijft -net als in 2018- de Fair Practice Code en zou deze code graag als vanzelfsprekend willen beschouwen in de culturele sector.

In 2019 hebben we onze organisatie puntsgewijs onder de loep genomen op alle aspecten van de Fair Practice Code. Uit de bevindingen hebben we een actielijst met een tijdsplanning samengesteld en actie ondernomen.

Sinds 2018 werken we strikt volgens de CAO Toneel en Dans en aanvullende arbeidswetgeving. Daarmee zijn we al een heel eind in de richting. Puntjes op de i die we graag nog willen zetten zijn o.a. het zorgvuldig vastleggen van eigendoms- en auteursrechten, voor onszelf en ook voor onze opdrachtnemers.

In onze loondienstovereenkomsten staan nu enkele verduidelijkende bepalingen, die verwarring en verschil in verwachtingen moeten wegnemen voor zowel werkgever als werknemer. Op het gebied van duurzaamheid en employability kunnen we geen grote budgetten uittrekken voor scholing e.d. maar we kunnen wel oog hebben voor het individu en ieders ontwikkeling en de waarde daarvan voor het individu, de organisatie en de sector. De kunst komt uit de kunstenaar, dus het zorgvuldig cultiveren van de grond waarop de kunstenaar floreert, gaat de basis vormen voor de strategische bemensingsplanning voor de komende jaren. Dat betekent concreet bijvoorbeeld dat we aandacht zullen besteden aan de arbeidsomstandigheden en de juiste samenwerkingsvormen intern, om individuele groei en ontwikkeling mogelijk te maken. En onder intern verstaan we dan alle mensen in ons huis, want hoewel we juridisch gezien loondienst- en ZZP-verband strikt gescheiden houden, trekken we met betrekking tot beloning, behandeling en praktische gang van zaken voor iedereen dezelfde lijnen.

Maar we zijn er niet alleen voor de mensen waar we nu en straks mee werken, er zijn ook enkele generaties podiumkunstenaars bij ons opgegroeid en uitgevlogen, die voor onbepaalde tijd bij ons terecht kunnen voor advies of ondersteuning bij het vak dat ze uitoefenen en alle aspecten die ze daarbij tegenkomen. Dus hoewel we een kleine hechte kern vormen, we houden de grenzen van de organisatie bij voorkeur vaag, daar waar het ons HR beleid betreft.

5.5 TOEPASSING WNT

In het verslagjaar zijn aan geen van de medewerkers van de Veenfabriek honoraria verstrekt die vallen boven de WNT-norm.

5.6 OPMERKING OMTRENT GEBEURTENISSEN BEGIN 2020

Wegens de uitbraak van het coronavirus werkt de directie, in nauwe afstemming met het bestuur, aan verschillende scenario's om op ontwikkelingen en overheidsmaatregelen snel en adequaat te kunnen inspelen. Tot 1 juni 2020 zijn alle voorstellingen afgelast. Als de prestatiecijfers, zoals bij alle andere gezelschappen, wellicht onder druk komen te staan, verwacht de Veenfabriek wegens solide financieel management nog steeds op het eerdere aangekondigde positieve resultaat en EV uit te komen eind 2020.

6 FOTOCREDITS

Pagina 6 | Stamboom Monologen | Isabelle Renate La Poutré
Pagina 8 | Atlantis | Joeri Vos
Pagina 9 | Atlantis | Anne Harbers
Pagina 10 | Atlantis (menukaart)
Pagina 12 | Atlantis (partituur Plus Minus, Stockhausen)
Pagina 13 | Atlantis | Bowie Verschuuren
Pagina 14 | Atlantis (2x) | Bowie Verschuuren
Pagina 15 | Pinokkio | Ben van Duin
Pagina 17 | Stilte en de kunst van verdwijnen | Jaap Metzlar
Pagina 19 | Koken voor Kakerak Akotie | Lisa Maatjens
Pagina 23 | Bewegende Ruimte | Stefan Lucassen
Pagina 25 | Club Catharsis | Sanne Peper
Pagina 26 | Club Catharsis | Studio Miek Uittenhout
Pagina 27 | Stamboom Monologen | Isabelle Renate La Poutré
Pagina 28 | Stamboom Monologen | Isabelle Renate La Poutré
Pagina 30 | Veenproef Stilte en de kunst... | Judy Lijdsman
Pagina 31 | Veenproef Stilte en de kunst... | Judy Lijdsman
Pagina 34 | Chamber Music (souncheck) | Dare van der Meer
Pagina 38 | De Ontdekkingen | Simon Boer
Pagina 39 | Atlantis / Simon Boer | Anne Harbers
Pagina 40 | Atlantis / Gerjan Piksen | Anne Harbers
Pagina 41 | Atlantis / Niki Verkaar | Anne Harbers
Pagina 43 | Atlantis (publiek) | Bowie Verschuuren
Pagina 44 | Publieksreacties Stamboommonologen |
schermafbeelding Judy Lijdsman